

નાગરિક અધિકાર પત્ર

સુરત શહેર પોલીસ

આપણા નાગરિક તરીકેના અધિકારોથી સુમાહિતગાર થઈ આપણા પ્રશ્નો સ્વયંભૂ ઉકેલીએ અને બંધારણીય ફરજો અદા કરી આપણા હકકો ભોગવીએ.

સુરત શહેર પોલીસ તંત્રને પારદર્શક, લોકાભિમુખ, વધુ ઉત્તરદાયી, અસરકાર અને "જવાબદાર નાગરિક - મિત્રતાપૂર્ણ સરકાર" ના બહુલક્ષી ધ્યેયને સાકાર કરવાનાં પ્રયાસરૂપે, સુરત શહેર પોલીસ તરફથી આ નાગરિક ખરડો યાને નાગરિક અધિકાર પત્ર આમ જનતા જનાર્દનને ભાવથી અર્પણ.

આખા વિશ્વમાં લોકાધિકારોની ઉત્કૃષ્ટતાની દ્રષ્ટિએ આપણા ભારત દેશની લોકશાહી અતિ ઉત્તમ છે. અમેરિકાનાં ભૂતપૂર્વ પ્રમુખ શ્રી અબ્રાહિમ લિંકનનાં શબ્દોમાં "લોકશાહી એટલે લોકોનું, લોકો વડે અને લોકો માટેનું રાજ્યતંત્ર" એ રીતે રાજ્ય વહીવટમાં સ્થાનિક લોકપ્રતિનિધત્વનાં આદર્શને આપણા ભારતનાં બંધારણના ઘડવૈયાઓએ અપનાવેલ છે. શુધ્ધ અને

જવાબદારીયુક્ત વહીવટીતંત્રમાં પ્રજાનો વિશ્વાસ અતિ આવશ્યક છે. લોકતંત્રમાં સામાન્ય પ્રજા, નાગરિકોનો વિશ્વાસ પ્રતિપાદિત કરવા, લોકોને સરકારનાં કામકાજ અંગેની માહિતી પ્રાપ્ત કરવાનો અધિકાર હોવો જોઈએ અને કેન્દ્ર સરકાર અને રાજ્ય સરકારોનો એવો અભિગમ છે કે સરકારી કામકાજમાં બિનજરૂરી ગુપ્તતા ન હોવી જોઈએ. સરકારી તંત્રમાંથી લાંચરૂશ્વતની બદીને કડક હાથે દાબી દેવી જરૂરી છે, પરંતુ તેમાં કાયદાનો દુરપયોગ ન થાય તે જોવું એટલું જ જરૂરી છે. આ માટે વહીવટીતંત્રને પ્રત્યેક કક્ષાએ જવાબદારીપૂર્ણ, પારદર્શક અનુ લોકાભિમુખ બનાવવા કેન્દ્ર તથા રાજ્ય સરકારો દ્વારા, આ દિશામાં કાર્યાન્વિત કરવાની યોજના (એક્શન પ્લાન) હેઠળ (૧) જવાબદારી નાગરિક- મિત્રતાપૂર્ણ સહકાર (૨) વહીવટમાં પારદર્શિતા તથા માહિતી પ્રાપ્ત કરવાનો લોકોનો અધિકાર, (૩) લોકસેવામાં સુધારણા અને પ્રમાણિકતાનાં બહુલક્ષી ધ્યેયને પહોંચી વળવા, નિર્ણય લેવામાં આવેલ છે.

સુરત શહેરની આશરે ૪૭ લાખની વસ્તી છે. આ જનસંખ્યાની સરખામણીએ સુરત શહેરમાં બિન હથિયારી અને હથિયારી પોલીસ દળમાં પોલીસ કોન્સ્ટેબલોથી અધિકારીઓનું આશરે ૫૬૦૫ જેટલું અલ્પ સંખ્યક મંજુર મહેકમ છે. પોલીસની હાજરી દરેક જગ્યાએ પહોંચી ન શકે તે નિર્વિવાદ છે, છતાં પોલીસ સ્ટેશનમાં પેટ્રોલીંગની અસરકારક પધ્ધતિ અપનાવી, પોલીસ કામગીરીનું વિકેન્દ્રિકરણ કરી, પોલીસ સંપર્ક સઘન બનાવી પોલીસની હાજરીની અસર (ઇમ્પેક્ટ) (ઓમ્નીપ્રેઝન્ટ) સર્વવ્યાપી બનાવવાનો અભિગમ કાર્યરત છે.

સુરત શહેરનાં નાગરિકો, સ્વૈચ્છિક સંસ્થાઓ તથા પ્રજાજનોનાં ચુંટાયેલા પ્રતિનિધિઓનાં સંયુક્ત સહકારની અપેક્ષાએ આ અધિકાર પત્ર પ્રસ્તુત કરવાની સુરત પોલીસતંત્ર વતી રજા લઉં છું

પોલીસ કમિશ્નર,
સુરત શહેર

સુરત શહેરના નાગરિકો જોગ:

૧. પોલીસ કમિશ્નરને કોઇપણ વ્યક્તિ કામકાજના દિવસે કલાક ૧૨:૦૦ થી ૦૧:૩૦ વાગ્યા સુધી અગાઉથી સમય મેળવ્યા વિના મળી શકે છે.
૨. એવી જ રીતે અધિક પોલીસ કમિશ્નરશ્રી રેન્જ-૧ અને રેન્જ-૨ તથા અધિક પોલીસ કમિશ્નરશ્રી ટ્રાફિક અને કાઇમનાઓને કચેરી કામકાજના દિવસે કલાક ૧૧:૦૦ વાગ્યા ૧૨:૩૦ વાગ્યા સુધી મળી શકશે.
૩. સુરત શહેરમાં ૫ નાયબ પોલીસ કમિશ્નર કક્ષાના અધિકારીઓ છે જે પૈકી નાયબ પોલીસ કમિશ્નર ઝોન-૨, ઝોન-૩, ઝોન-૪, પોલીસ કમિશ્નરશ્રીની કચેરી ખાતે આવેલ છે. જ્યારે નાયબ પોલીસ કમિશ્નર : ઝોન-૧, ની કચેરી વરાછા પો.સ્ટે.ના પહેલા માળે આવેલ છે. સુરત શહેરનાં નાગરિકો અને અધિકારીઓને કચેરી કામકાજના દિવસે કલાક ૧૦:૦૦ થી ૧૧:૩૦ દરમ્યાન મળી શકે છે.
૪. જે નાગરિકો તેમની ફરિયાદ ઉપર પોલીસે કરેલી કાર્યવાહીની જાણકારી પ્રાપ્ત કરવા માંગતા હોય તો કોઇ અન્ય વિષય ઉપર મ.પો.કમિશ્નર અને પો.ઇન્સ.નાઓનો સંપર્ક સાધવા માંગતા હોય તો તેઓ દર શનિવારે સવારે કલાક ૦૯:૦૦ થી ૧૧:૦૦ દરમ્યાન આ અધિકારીઓને તેમની કચેરીમાં મળી શકશે.
૫. અન્ય મુલકી સેવાઓના જાહેર સેવકોની અપેક્ષાઓ દરેક પોલીસ અમલદાર ૨૪ કલાક ફરજ ઉપર મુંબઇ પોલીસ અધિનિયમ કલમ ૧૨૮ મુજબ રહેવા બંધાયેલ છે. જેથી એમ કહી શકાય કે, પોલીસ આપની સેવામાં રાત દિવસ કાર્યરત છે.
૬. તમામ પો.સ્ટે. પ્રજાજનો માટે ૨૪ કલાક માટે ખુલ્લા રહે છે. પોલીસ સ્ટેશનોના પોલીસ ઇન્સ્પેક્ટરશ્રીઓ દરેક ચોકીનાં પોલીસ સબ ઇન્સ્પેક્ટરશ્રીઓએ અધિકારીઓની દેખરેખ રાખનાર દરેક વરિષ્ઠ અધિકારીઓની દરેક પ્રજાજનને મુલાકાત લેવાનો અને પોતાની મુશ્કેલીઓ વર્ણવવાનો અધિકાર છે. કચેરીના વડાની કચેરીમાં હાજરી અંગે નોટીસ પ્રદર્શિત કરવામાં આવશે.
૭. અસામાજિક પ્રવૃત્તિ, ગુનાખોરી, ગુનેગારા વિગેરે અંગેની માહિતી કચેરીના વડાને આપશે તો તે બાતમી આપનાર વ્યક્તિની અપેક્ષાએ તેમનું નામ ગુપ્ત રાખવામાં આવશે. ટેલીફોન, ફેક્સ વિગેરે માધ્યમો દ્વારા મળેલા સંદેશાઓ ઉપર જરૂરી કાયદાની મર્યાદામાં કાર્યવાહી હાથ ધરવામાં આવશે.

૮. પ્રજાજનોના સૂચનો હંમેશા આવકાર્ય રહેશે. સર્વ પ્રજાજનો, સ્વૈચ્છિક સંસ્થાઓ, અન્ય ખાતાના જાહેર સેવકો, અધિકારપત્રની બાબતોમાં તેના અમલ માટે સહકાર આપશે તેવી આશા છે.

(એ) ફરીયાદ:

ગુનાના બે પ્રકારના હોય છે:-

(૧) કોઝીઝેબલ ગુનાઓ :-

પોલીસ અધિકારના ગુનાને "કોઝીઝેબલ" ગુનો કહે છે. જેમાં ગુનાના આરોપીને વગર વોરંટે પકડવાની પોલીસને સત્તા હોય છે.

(૨) નોન કોઝીઝેબલ ગુનાઓ:-

પોલીસ અધિકાર બહારના ગુનાને "નોન કોઝીઝેબલ" ગુનો કહે છે. જેમાં પોલીસને કોર્ટના વોરંટ વગર ગુનાના આરોપીને પકડવાની સત્તા મળતી નથી.

(૩) કોઝીઝેબલ ગુનાઓ ફરીયાદ :-

પોલીસ સ્ટેશનનાં ઇન્ચાર્જ અધિકારીશ્રીને લેખિત કે મૌખિક રીતે આપી શકાય છે. મૌખિક ફરીયાદ એ જ વખતે લખીને ફરીયાદ કરનારને વાંચી સંભાળવી એમની સહી લેવામાં આવે છે અને તેની નકલ તેમને નિ:શુલ્ક આપવામાં આવે છે. આવી ફરીયાદની તપાસ કોર્ટની પરવાનગી બાદ જ પોલીસ કરી શકે છે.

(૪) નોન કોઝીઝેબલ ગુનાની ફરીયાદ :-

નોન કોઝીઝેબલ ગુનાની ફરીયાદ પણ પોલીસ સ્ટેશનમાં આપી શકાય છે. આવી ફરીયાદની નોંધ "નોન કોઝીઝેબલ રજીસ્ટર" માં કરવામાં આવે છે. પરંતુ તેમાં ગુનો નોંધવામાં આવતો નથી. આવી ફરીયાદની તપાસ કોર્ટની પરવાનગી બાદ જ પોલીસ કરી શકે છે.

- દરેક કોઝીઝેબલ ગુનાની તપાસની શરૂઆત FIR થી થાય છે. જે Cr.P.C. કલમ ૧૫૪ મુજબની હોય છે.
- પોલીસ અધિકારનો કોઈ ગુનો થયેલ હોય તો તે અંગેની ખબર પોલીસ સ્ટેશનના ઇન્ચાર્જ અધિકારીને જો મૌખિક રીતે આપવામાં આવે તો પણ તે લખી શકશે તેમજ પોતાની દેખરેખ નીચે લખાવી શકશે અને ખબર આપનારને વાંચી સંભાળવશે. અને એવી દરેક લેખિત કે લખી લેવાયેલ ખબર ઉપર ખબર આપનારને સહી કરવાની રહેશે.
- ફરીયાદ ખાસ કરીને ભોગ બનનાર અગર તો બનાવ બન્યો હોય ત્યાર તો વ્યક્તિ અગર તો ભોગ બનનારના સંબંધી અથવા મિત્ર કે જે આ બનાવ વિશે જાણતા હોય તેવી વ્યક્તિએ ફરીયાદ કરવી જોઈએ.
- ઘણા કિસ્સાઓમાં બિનવારસી લાશ મળે અને તેમાં ગુનાહિત મૃત્યુ હોય તેવા સંજોગોમાં અથવા બનાવ સ્થળે પોલીસ સિવાય બીજા કોઈ ફરીયાદી હાજર ન હોય તેવા સંજોગોમાં પોલીસ ફરીયાદી બને છે.
- ફરીયાદ પોલીસ સ્ટેશનમાં પી.એસ.ઓ.ને અગર તો બનાવ સ્થળે હાજર પોલીસ સ્ટેશનનાં ઇન્ચાર્જ અધિકારીને સ્થળ પર પણ આપી શકાય છે.

ફરીયાદીએ ધ્યાનમાં રાખવાની બાબતો:-

- (૧) બનાવ બન્યા બાદ તુરત જ નજીકના પોલીસ સ્ટેશને જઈ ફરીયાદ આપવી જોઈએ.
- (૨) જો ખબર હોય તો ફરીયાદમાં બનાવનું કારણ તથા હેતુ જણાવવો.
- (૩) બનાવ અંગે સત્ય હકીકત જ જણાવવી અને બનાવ વખતે હાજર સાક્ષીઓની જાણકારી હોય તો તે પણ જણાવવી. (૪) બનાવવાળી જગ્યાએ પોલીસ આવે ત્યાં સુધી જે તે હાલતમાં જાળવી રાખવી.
- (૫) ફરીયાદ લખાઈ ગયા બાબત ફરીયાદ દાખલ કરનાર અધિકારીએ વિનામૂલ્યે આપવાની રહે છે.
- (૬) ફરીયાદની નકલ ફરીયાદીને ફરીયાદ દાખલ કરનાર અધિકારીએ વિનામૂલ્યે આપવાની રહે છે.
- (૭) જો ફરીયાદીએ જાણી જોઈને દ્વેષ બુધ્ધિથી ખોટી ફરીયાદ લખાવેલ હોવાનું જણાય તો કોર્ટમાં "બી" ફાઇનલની માંગણી કરી ફરીયાદી વિરૂધ્ધમાં કોર્ટ રાહે પગલા લેવાની પણ કાર્યવાહી પોલીસ કરી શકે છે.

(બી) તપાસ:-

કોઝીઝેબલ ગુનો નોંધાયા બાદ પોલીસ અધિકારી દ્વારા તુરત જ તપાસ શરૂ કરવામાં આવે છે. જેમાં બનાવવાળી જગ્યાનું પંચનામુ તથા કેસને લગતા સાહેદનાં નિવેદનો તેમજ અમુક કિસ્સાઓમાં ફોરેન્સિક એક્ષપર્ટની મદદ મેળવી ફરીયાદ મુજબે પુરાવા એકઠા કરી જો આરોપી ગુનેગાર હોવાનું જણાય તો કોર્ટમાં ચાર્જશીટ કરવામાં આવે છે. અને જો

ફરિયાદની હકીકત પ્રમાણેનાં પુરાવા ન મળે કે આરોપી શોધી શકાય તેમ ન હોય ફરિયાદ ખોટી જણાય કે હકીકત દિવાની પ્રકારની જણાય તો તેવા સંજોગોમાં તપાસ કરનાર અધિકારી તરફથી સમરી માંગવામાં આવે છે.

(અ) વર્ગ "એ" સમરી:-

નજીકના ભવિષ્યમાં આરોપી ન મળી આવે તેવી શક્યતા હોય ત્યારે.

(બી) વર્ગ "બી" સમરી:-

ખોટી ફરિયાદ હોય ત્યારે.

(ક) વર્ગ "સી" સમરી:-

હકીકતની ભૂલનાં કારણે ફરિયાદ થયેલ હોય કે તપાસના અંતે હકીકત દિવાની પ્રકારની જણાય ત્યારે.

(ડ) વર્ગ "એન.સી." સમરી:-

તપાસના અંતે " નોન કોઝીએબલ" પ્રકારનો ગુનો બનેલ હોવાનું જણાય ત્યારે.

(૧) ગુનો દાખલ થયા બાદ દિન-૧૪ સુધીમાં ગુનાની તપાસ પૂર્ણ કરવાની હોય છે. પરંતુ કેટલાક ગુનાની તપાસ આ સમય મર્યાદામાં પૂર્ણ ન થાય ત્યારે ઉપરી અધિકારી પાસેથી વધુ મુદત માંગીને તપાસ ચાલુ રાખવામાં આવે છે.

(૨) Cr.P.C. કલમ ૧૭૩(૧)(બ) હેઠળ તપાસ પૂર્ણ થયા બાદ ફરિયાદીને તપાસનું અંતિમ પરિણામ જણાવવામાં આવે છે.

(૩) જો તપાસ કરના અધિકારીના નિર્ણયથી ફરિયાદીને સંતોષ ન હોય તો પોલીસ કમિશ્નરશ્રી કે નાયબ પોલીસ કમિશ્નરશ્રી કે સંબંધિત મેજિસ્ટ્રેટશ્રીને રજુઆત કરી શકે છે.

(૪) તપાસ અર્થે ૧૫ વર્ષથી ઓછી ઉમરના પુરૂષ (બાળક)ને અગર કોઇપણ ઉમરની સ્ત્રીને તેના રહેવાના સ્થળે જ હાજર રહેવા અંગે તપાસ કરનાર અધિકારી ફરમાવી શકે છે.

(સી) ધરપકડ:-

પોલીસ બે રીતે ધરપકડ કરી શકે છે:-

(૧) વોરંટ વગર.

(૨) વોરંટથી.

- Cr.P.C. કલમ ૪૧ (૨) હેઠળ પોલીસ વગર વોરંટે પકડવાનો અધિકાર ધરાવે છે.
- કોઝીએબલ ગુનામાં સુલેહ ભંગ બદલ સી.આર.પી.સી. ની કલમ ૧૫૧ હેઠળ વગર વોરંટે ધરપકડ કરવાની સત્તા ધરાવે છે.
- કોઇપણ વ્યક્તિ સંબંધના નામદાર કોર્ટે ઇસ્યુ કરેલ ધરપકડ વોરંટ આધારે પણ પોલીસ ધરપકડના અધિકાર ધરાવે છે. જેમાં જામીનપાત્ર વોરંટ હોય તો વોરંટની શરતો પ્રમાણે તે જામીન ઉપર મુક્ત થવા અધિકૃત છે. અને બિન જામીનપાત્ર વોરંટ હેઠળ ધરપકડ કરાયેલ ઇસમને ૨૪ કલાકની અંદર વોરંટ ઇસ્યુ કરનાર કોર્ટ સમક્ષ રજુ કરવાનો રહે છે.
- વગર વોરંટે ધરપકડ કરવામાં આવેલ ગુનેગાર કે વ્યક્તિને ૨૪ કલાકમાં જે તે હકુમત ધરાવતી કોર્ટ સમક્ષ રજુ કરવાનો હોય છે.
- જો ગુનો જામીન લાયક હોય તો તપાસ પુરી થયે પકડાયેલ આરોપીને યોગ્ય જામીન રજુ થયેથી જામીન પર મુક્ત કરવાના રહે છે.
- ગુનામાં ધરપકડ કરાયેલ વ્યક્તિને ૨૪ કલાકમાં નામદાર કોર્ટ સમક્ષ રજુ કરવાના હોય છે. જો અન્વેષણ અર્થે આરોપીને ૨૪ કલાક કરતાં વધુ સમય માટે પોલીસ કસ્ટડીમાં રાખવાનો હોય તો કોર્ટની પરવાનગી લઇને રાખી શકાય છે.
- નામદાર સુપ્રિમ કોર્ટ આપેલ સુચના પ્રમાણે કોઇપણ વ્યક્તિની ધરપકડ થાય ત્યારે તેને શા માટે પકડવામાં આવેલ છે તેની જાણ કરવાની રહે છે. તેમજ અટક મેમો ઉપર પકડાયેલ વ્યક્તિની સહી લેવાની હોય છે. પકડાયેલ વ્યક્તિના સગા સંબંધીને તાત્કાલિક ધરપકડ બાબતે જાણ કરવાની રહે છે. શહેરમાં દરરોજ પકડાયેલ બધી વ્યક્તિઓનું નામ સીટી કંટ્રોલરૂમ તેમજ સ્ટેટ કંટ્રોલરૂમમાં ઉપલબ્ધ હોય છે. દર ૪૮ કલાકે રિમાન્ડ દરમ્યાન અટકાયતીની ફરજિયાત મેડીકલ ચકાસણી તપાસ કરનારે કરવાની રહે છે. રિમાન્ડ

દરમ્યાન અટકાયતીની ફરજિયાત મેડીકલ ચકાસણી તપાસ કરનારે કરવાની રહે છે. રિમાન્ડ દરમ્યાન મેજિસ્ટ્રેટશ્રીની પરવાનગી મેળવ્યા પછી જ અટકાયતીને હાથકડી અને રસ્તી લગાડી શકાય છે.

(ડી) જડતી:-

સી.આર.પી.સી.ના પ્રકરણ ૭ માં જડતી અંગેની સત્તા આપવામાં આવેલ છે. જે જોગવાઈઓ કલમ ૯૩, ૯૪, ૯૫, ૯૬, ૯૭, ૯૮, ૯૯, ૧૦૦, ૧૦૧, ૧૦૨ માં આપવામાં આવે છે. તે મુજબ વોરંટથી કે ઠરાવથી જડતી કરી શકાય છે.

જ્યારે કોઈ મહિલા આરોપીની ધરપકડ કરવામાં આવી હોય ત્યારે તેણીની અંગ ઝડતી મહિલા પોલીસ પાસે જ કરાવવાની હોય છે. કોઈપણ મહિલા આરોપીને પોતાની અંગ ઝડતી મહિલા પોલીસ પાસે કરાવવાનો અધિકાર છે.

(ઇ) મુદ્દામાલ કબજે લેવા અંગે :-

કેટલાક ગુનાઓમાં ગુનાવાળી જગ્યાએથી તેમજ મિલકત વિરૂધ્ધના ગુનામાં ચોરીએ ગયેલ મુદ્દામાલ કબજે લેવાની પોલીસ સત્તા ધરાવે છે. જે અંગે મુદ્દામાલ પાવતીમાં નોંધ કરવાની હોય અને મુદ્દામાલ પાવતીની એક નકલ જેના પાસેથી કબજે લીધેલ હોય તેને આપવાની હોય છે.

(એફ) અરજીની તપાસ :-

અરજદાર પોતાની અરજી પોલીસ સ્ટેશન અગર પોલીસ ચોકી અગર આઉટ પોસ્ટમાં અગર ઉપરી અમલદારશ્રીને આપી શકે છે.

અરજીની તપાસ અંગે કાંઈ અસંતોષ હોય તો મદદનીશ પોલીસ કમિશ્નરશ્રી અગર નાયબ પોલીસ કમિશ્નરશ્રી અગર પોલીસ કમિશ્નરશ્રીને રજૂઆત કરી શકે છે.

- અરજદારે આપેલ અરજીની પહોંચ મેળવવા અરજદાર હકકદાર છે.

- સામાન્યતઃ અરજીની તપાસ ૭ દિવસમાં પૂર્ણ કરી નાખવાની હોય છે. જો તપાસ માટે વધુ દિવસોની જરૂરિયાત હોય તો તપાસ કરનાર અમલદારે ઉપરી અમલદારશ્રીની પરવાનગી લેવાની હોય છે.

ફરિયાદ ના લેવામાં આવે તો શું કરવું ?

ફરિયાદીએ ફરિયાદ નોંધાવવા માટે જો પોલીસ સ્ટેશનના ઇન્ચાર્જ અધિકારી ના પાડે તો Cr.P.C. ની કલમ ૧૫૪ મુજબ તેમનાથી નારાજ થયેલ વ્યક્તિ તે માહિતીની પોલીસ કમિશ્નરશ્રી જે તે વિસ્તારના ઉપરી અધિકારીને લખીને ટપાલ મારફતે કે રૂબરૂ રજૂઆત કરી શકશે. જો માહિતીથી કોન્સીઝેબલ ગુનો બનતો હોય તો પોલીસ અધિકારી ગુનો દાખલ કરાવી તપાસ કરશે. અને ફરિયાદ ન લેવા બદલ જવાબદાર અધિકારી / કર્મચારી સામે શિક્ષાત્મક પગલાં લેવાની કાર્યવાહી થઈ શકે છે.

પોલીસ કમિશ્નરશ્રીને કરવામાં આવેલ અરજીનો નિકાલ કેવી રીતે થાય છે ?

પોલીસ કમિશ્નરશ્રીના વિસ્તારની અંદર નાગરિકોને અલગ અલગ મુશ્કેલી, તકલીફો તથા પ્રશ્નો ઉદભવતા હોય છે. જેના નિકાલ માટે તેઓ પોલીસ ખાતા પાસે અપેક્ષા રાખે છે. આથી નાગરિકો તરફથી આવતી અરજીઓ ઉપર યોગ્ય ધ્યાન આપી ઝડપી નિકાલ માટે નીચે પ્રમાણેની પ્રવૃત્તિ અપનાવવામાં આવે છે.

અરજીની પ્રાથમિક તપાસ અને ફાળવણી :-

(૧) પોલીસ કમિશ્નરશ્રીની કચેરીએ મળતી અરજીઓ નાગરિકો સરકારશ્રી કે પોલીસ મહાનિર્દેશકશ્રી તરફથી આવે તેવી તમામ અરજીઓ પોલીસ કમિશ્નરશ્રી વંચાણે લઈ નિર્ણય લેશે કે કોણ તપાસ કરશે. અને ત્યારબાદ કે તે વિસ્તારના અધિક પોલીસ કમિશ્નરશ્રીને મોકલી આપવામાં આવે છે. જેઓ પોતાની વિવેક બુદ્ધિથી અરજીઓની કક્ષા અનુસાર અરજીઓ તેઓના તાબા હેઠળના નાયબ પોલીસ કમિશ્નરશ્રી તથા મદદનીશ પોલીસ કમિશ્નરશ્રીઓને પોતાની રીમાર્ક્સ સાથે જે તે અધિકારશ્રીને જાત તપાસ કરવા મોકલી આપવામાં આવે છે.

(૨) પોલીસ કમિશ્નરશ્રીને રૂબરૂમાં મળેલ અરજીઓ ઉપર પોલીસ કમિશ્નરશ્રીના પોતાના રિમાર્ક્સ સાથે ઉપરોક્ત મુદ્દા ૧ માં દર્શાવ્યા પ્રમાણે જે તે અધિકારીશ્રીને જાત તપાસ માટે મોકલવામાં આવે છે અને તે અંગેનો વિગતવાર સમયાંતરે અહેવાલ મેળવવામાં આવે છે.

(૩) અરજીઓની કક્ષા અનુસાર જે અરજીઓ પો.સ્ટે. માં મોકલવામાં આવે છે તેવી અરજીઓ પો. ઇન્સ. પોતે અથવા તો તેમના કર્મચારી ધ્વારા જાત તપાસ કરાવવામાં આવે છે. જો કિસ્સામાં નાયબ પોલીસ કમિશ્નરશ્રી અને મદદનીશ પો. કમિશ્નરશ્રી નીચે પો.ઇન્સ.શ્રીને જાત તપાસ આપી હોય તેવી અરજીઓની જાત તપાસ પો.ઇન્સ.જાતે કરે છે.

(૪) અરજીઓ નનામી અથવા ખોટી નામથી આવે તો સામાન્ય રીતે દફતરે કરવામાં આવે છે. પરંતુ આ અરજીમાં નશાબંધી અથવા જુગાર કે કોઈ ચોક્કસ ગુનાની માહિતી હોય તો તેની તપાસ કરવામાં આવે છે. તેમજ કેટલીક વખત કોઈ પોલીસ અધિકારી કે કર્મચારી વિરૂધ્ધ વિવિધ પ્રકારના આક્ષેપો બાબતે અરજી હોય અને નનામી કે ખોટા નામની હોય અને તેમાં તથ્ય જણાતુ હોય તેવી અરજીઓની તપાસ માટે અધિક પોલીસ કમિશ્નરશ્રી નિર્ણય લઈ નાયબ પોલીસ કમિશ્નરશ્રીને મોકલી આપે છે. અરજીઓનો પ્રકાર અને તપાસ કરવાની રીત:-

સામાન્ય રીતે અરજદાર જ્યારે પો.સ્ટે.માં જાય અને ફરિયાદ કે અરજી આપે ત્યારે તેને કલમ ૧૫૪ હેઠળ ફરિયાદીનું રૂપ મળે છે. ફોજદારી કામ ચલાવવાની રીતે ૧૯૭૩ના પ્રકરણ ૧૨ માં જણાવવામાં આવેલ છે તે રીતે અને પધ્ધતિથી કરવામાં આવે છે.

અરજીઓ ત્રણ ભાગમાં વહેંચવામાં આવે છે:-

- (અ) ભારતીય ફોજદાર ધારા પ્રકરણ ૧૬ એટલે કે શરીર વિરૂધ્ધના ગુનાના નિર્દેશ બાબતની.
- (બ) ભારતીય ફોજદારી ધારા પ્રકરણ ૧૭ એટલે કે મિલકત વિરૂધ્ધ ગુનાના ઉલ્લેખ બાબતની.
- (ક) અન્ય અરજીઓ:-

પો.સ્ટે.માં આ ત્રણમાં દર્શાવેલ અરજી બાબતે ગુજરાત પોલીસ મેન્યુઅલ ભાગ-૩ નિયમ ૧૧૩ (૧૨)ની જોગવાઈને આધિન રહી પ્રાથમિક તપાસની જરૂર છે તેવા કિસ્સામાં (અ) માં જણાવેલ અરજી બાબતે ૨૪ કલાકમાં (બ)માં જણાવેલ અરજી બાબતે ૪૮ કલાકમાં અને (ક)માં જણાવેલ અરજી બાબતે દિન ૭ માં જવાબદાર અધિકારી પાસે પ્રાથમિક તપાસ કરાવી અહેવાલ મેળવવામાં આવે છે અને ત્યારબાદ કાર્યવાહી કરવામાં આવે છે.

(૨) ઉપરી અધિકારી તરફથી આવતી અરજીનો નિકાલ દિન ૧૫ ની અંદર કરવામાં આવે છે.

(૩) અરજદાર તરફથી આવેલ અરજીનો નિકાલ થાય છે તેની જાણ તથા તે પરત્વે કરવામાં આવેલ કાર્યવાહી સંબંધમાં અરજદારને જાણ કરવામાં આવે છે.

પોલીસ કંટ્રોલ રૂમ

કાર્યપધ્ધતિ :-

પોલીસ કંટ્રોલ રૂમ પોલીસ કમિશ્નરશ્રી સુરત શહેરની સીધી દેખરેખ/દોરવણી હેઠળ સતત ૨૪ કલાક કાર્યરત રહે છે. પોલીસ અધિકારી/માણસો પણ શીફ્ટ મુજબ હાજર રહી ફરજ નિભાવે છે. પોલીસ કંટ્રોલરૂમને જાહેર જનતાની સરળતા રહે તે ઉદ્દેશ્યથી ઈમરજન્સી ૧૦૦ નંબર ફાળવવામાં આવેલ છે. આમ જનતા પોતાને પડતી મુશ્કેલીઓ તેમજ ગંભીર પ્રકારના બનાવો જેવા કે આગ, અકસ્માત, ચોરી, લુંટ, અકસ્માત મૃત્યુ વિગેરે બનાવો અંગે પોલીસ કંટ્રોલરૂમને બારોબાર માહિતી આપી શકે છે. આમ જનતા તરફથી ટેલીફોન નંબર 100 ઉપર મળેલ માહિતી અંગેની કાર્યવાહી :-

જ્યારે પણ કોઈપણ નાગરિક કોઈપણ બનાવ અંગે ટેલિફોન નંબર ૧૦૦ ઉપર કંટ્રોલરૂમનો સંપર્ક કરી માહિતી લખાવે તે કિસ્સામાં સામાન્ય રીતે માહિતી આપનારનું નામ સરનામું ટેલિફોન/મોબાઈલ નંબર તેમજ બનેલ બનાવ અંગેની ટુંક માહિતીની નોંધ માહિતી સ્લીપમાં નોંધવામાં આવે છે.

આવી માહિતી સ્લીપ કંટ્રોલરૂમ ઈન્ચાર્જ પાસે રજૂ કરી તે સંબંધે કરવામાં આવનાર કાર્યવાહી અંગે યોગ્ય હુકમ મેળવવામાં આવે છે અને તે આધારે જે તે બનાવ સ્થળની નજીકમાં નજીકની પોલીસ મોબાઈલ અગર પી.સી.આર.ને બનાવ સ્થળે રવાના કરવામાં આવે છે. ગંભીર બનાવ પ્રસંગે જે તે પોલીસ સ્ટેશનના પો.ઈન્સ./એ.સી.પી./ડી.સી.પી.શ્રીને પણ કરી તાત્કાલીક બનાવ સ્થળે રવાના કરી કાયદેસરની કાર્યવાહી કરવા સચુના કરવામાં આવે છે. બનાવ સંબંધે જે તે અધિકારી તરફથી જે કંઈ કાર્યવાહી કરવામાં આવેલ હોય તેની પણ જે તે અધિકારી કંટ્રોલરૂમને કરે છે. જેની નોંધ માહિતી સ્લીપમાં કરવામાં આવે છે. મોટે ભાગે તમામ માહિતી અંગે જે તે વખતે ત્વરિત કાર્યવાહી કરવામાં આવે છે. કંટ્રોલરૂમ તરફથી કાર્યવાહી ન થાય તે સંજોગોમાં જે તે નાગરિક પોલીસ કમિશ્નરશ્રીને તે અંગેની લેખીત કે મૌખિક ફરિયાદ ટેલિફોન/ટપાલ/ફેક્સ મારફતે કરી શકે છે તેમજ રૂબરૂ રજુઆત પણ કરી શકાય છે.

પી.સી.આર.વાન માટે પોલીસ કંટ્રોલરૂમની કામગીરી

(૧) પી.સી.આર.વાનનું સમગ્ર સંચાલન કંટ્રોલરૂમના હસ્તક રહેશે. સમય સંજોગોને અનુલક્ષીને જરૂર જણાય તે મુજબની અસરકારક કામગીરી પી.સી.આર.વાન પાસેથી લેવાની રહેશે.

- (૨) કાયદો અને વ્યવસ્થાની પરીસ્થિતિની જાળવણી તેમજ ગુન્હાને લગતી કામગીરી તેમજ રેડએલર્ટ/ નાકાબંધીને લગતી કામગીરી અંગે પી.સી.આર.વાનનો મહત્તમ ઉપયોગ કરવાનો રહેશે. પેટ્રોલીંગની ફરજ પણ લેવાની રહેશે. પી.સી.આર.વાન ઇન્ચાર્જ તથા માણસો બરાબર ફરજ બજાવે છે કે કેમ? તે બાબતે સુપરવિઝન રાખવાનું રહેશે. પી.સી.આર.વાનમાં રાખવામાં આવતા સાધનો અંગેનું રજિસ્ટર, લોગબુક, રેકર્ડ વ્યવસ્થિત નિભાવવામાં આવે છે કે કેમ? તેનું સુપરવિઝન રાખવું તથા દર કલાકે સંદેશાઓની તેમજ કામગીરી અંગેની માહિતીની જાળવણી કરવાની રહેશે. પી.સી.આર.વાનના ઇન્ચાર્જ/ માણસોની ક્ષતિ બદલ ના.પો.કમિ.શ્રી,ઝોન-રનાઓને રીપોર્ટ કરવાનો રહેશે.
- (૩) પી.સી.આર.વાનમાં પુરતા સાધન સામગ્રી દારૂગોળો વિગેરે છે કે કેમ? તેની ચકસણી કરી પુરતા સાધનો સબંધીત કચેરી મારફતે પુરા પાડવાના રહેશે.
- નોંધ:- તમામ ACP/ DCPશ્રીઓ પોત પોતાના વિસ્તારની પી.સી.આર.વાનના કર્મચારીઓને રાત્રી/દિવસ દરમિયાન ચેક કરશે અને કોઈ ક્ષતિ બદલ કંટ્રોલરૂમને જાણ કરશે.
- સમય સંજોગોને અનુલક્ષીને જરૂર જણાયે તે મુજબની અસરકારક કામગીરી મોબાઇલ વેન પાસેથી લેવાની રહેશે.તથા આ મોબાઇલોની તમામ નોંધો નું પત્રક નિભાવવાનું રહેશે.
- સુરત શહેર ખાતે કાર્યરત કરવામાં આવેલ પી.સી.આર.વાનને રૂટ આપવામાં આવેલ છે તથા તેને પેટ્રોલીંગ માટેના અગત્યના વિસ્તાર પણ આપવામાં આવ્યા છે. આપેલા રૂટ પર પેટ્રોલીંગની ફરજ બજાવશે.
- પી.સી.આર.વેન નં. ૧ થી ૧૭ સુધીના મુખ્ય નવા બેઝ પોઇન્ટો તથા અન્ય પેટ્રોલીંગના બેઝ પોઇન્ટોનું પત્રક બનાવી આ સાથે સામેલ રાખી મોકલેલ છે જે અનુસાર જે તે પી.સી.આર.વેને મુખ્ય બેઝ પોઇન્ટ ઉપર રીલીફ કરવી અને બાકીના અન્ય પોઇન્ટો ઉપર પેટ્રોલીંગ ફરવાનું છે. પી.સી.આર.ની કામગીરી બાબતે અગાઉ પણ સૂચનાઓ કરી છે. તેમ છતાં તેમાં અસરકારતા જોવા આવતી ન હોવાના કારણે તેમના બેઝ પોઇન્ટ તથા પેટ્રોલીંગ વિસ્તારમાં સામન્ય ફેરફાર કરી પત્રક બનાવવામાં આવેલ છે. અને તેની કામગીરીમાં સુધારો થાય અને અસરકારકતા આવે તે માટે સુપરવિઝન મોનીટરીંગ અને ચેકીંગ વ્યવસ્થા પણ સદર વિસ્તારના અધિકારીશ્રીઓને સૂચના આપવામાં આવે છે.
- (૧) પી.સી.આર.વાનની કામગીરી પ્રજા લક્ષી હોવી જોઈએ.
- (૨) પી.સી.આર.વાન પ્રજામાં દેખાય તે રીતે હોલ્ટીંગ પોઇન્ટ ઉપર હોવી જોઈએ.
- (૩) હોલ્ટીંગ પર જઈને ઊભા રહે ત્યારે ઓપરેટર અને ડ્રાઇવર સિવાય બાકીના માણસો ગાડીની બહાર હથિયાર લઈ દેખાય તે રીતે ઊભા રહેવું.
- (૪) પી.સી.આર.વાન હોલ્ટીંગ કરી તેમના રૂટના અન્ય પોઇન્ટ ઉપર પેટ્રોલીંગ ફરશે.
- (૫) કંટ્રોલરૂમ તરફ થી મેસેજ આપવામાં આવે તો તે એટેન્ડ તાત્કાલીક કરવાનો રહેશે.
- (૬) પી.સી.આર.વાન કંટ્રોલરૂમના આદેશ સિવાય પોતાનો રૂટ આપમેળે બદલશે નહીં.
- (૭) આપમેળે રૂટ બદલશે તો તેમના ઇન્ચાર્જ વિરૂધ્ધ પગલા લેવામાં આવશે.
- (૮) કંટ્રોલરૂમ તે પી.સી.આર.વાનના ઇન્ચાર્જ વિરૂધ્ધ પગલા લેવા માટે ઇન્ચાર્જ ના.પો.કમિ.શ્રી કંટ્રોલરૂમને જાણ કરશે.
- (૯) પી.સી.આર.વાનએ જે તે વિસ્તારમાં ભીડભાડવાળા સ્થળોએ ખાસ હાજરી તથા પેટ્રોલીંગ રાખવું.
- (૧૦) પી.સી.આર.વાન બે શીફ્ટમાં કામ કરે છે તેથી કોઈપણ જગ્યાએ બીન જરૂરી પાર્ક નહીં કરતાં ફરતાં રહેવાનું છે.
- (૧૧) શીફ્ટ બદલી કરવાની થાય ત્યારે રૂટ પર જ બદલી કરવાની સૂચના છે.
- (૧૨) પીક અર્વસ એટલે કે સવારના કલાક ૧૦:૦૦ થી કલાક ૧૪:૦૦ તથા કલાક ૧૬:૦૦ થી કલાક ૨૦:૦૦ ના સમયે હોલ્ટીંગ પર જ હાજર રહેવું અને જરૂર પડે કંટ્રોલરૂમની સૂચના થી રૂટ પેટ્રોલીંગમાં જવું.
- (૧૩) પો.સ્ટે.ના પો.ઇ.શ્રીઓ/પો.સ.ઇ.શ્રીએ પણ પી.સી.આર.વાનની સમયાંતરે ચેકીંગ કરવી અને તેમને કાર્યરત રાખવા.
- (૧૪) ડીવીઝનના એ.સી.પી.શ્રીઓએ પણ અવાર નવાર ચેક કરી તેમની કામગીરી,હાજરી અને અગત્યતા બાબતે ચકાસણી કરતાં રહેવું.

- (૧૫) પી.સી.આર. વાનની હાજરીમા કોઈ બનાવ બનતો હોયતો તે બનતો રોકવો, તેના માટે કંટ્રોલના હુકમની રાહ જોવાની જરૂર નથી. પાછળથી કંટ્રોલ ને જાણ કરવી.
- (૧૬) ઝોનના ઇન્ચાર્જ ડી.સી.પી.શ્રીઓએ પણ પોતાના ઝોનના વિસ્તારની પી.સી.આર.વાનની અસરકારતા ચકાસવી તથા તેમની હાજરી અંગે પણ આકસ્મિક ચેકીંગ કરવું.
- (૧૭) ટ્રાફિકના પો.ઈ.શ્રીઓએ પણ પી.સી.આર.વેનને તેમના સેક્ટર વિસ્તારમા ચેક કરવી.
- (૧૮) પી.સી.બી./ડી.સી.બી./એસ.ઓ.જી. ના અધિકારીઓએ પણ સમયાંતરે પી.સી.આર. વાનનું ચેકીંગ કરવું અને તેઓને જરૂરી માર્ગદર્શન આપવું.
- (૧૯) પી.સી.આર. વાન સમગ્ર શહેરમાં ફરતી રહે અને અગત્યના પોઇન્ટ ઉપર તેમની હાજરી રહેશે તો ગુન્હાખોરી ડામવામાં તેમજ કોઇ અનિચ્છનીય બનાવ રોકવામાં ઉપયોગી થશે તેથી તેનું સુપરવિઝન મોનીટરીંગ અને ચેકીંગ અધિકારીશ્રીઓએ અવશ્ય કરવું.
- (૨૦) એ.સી.પી.શ્રીઓ/ડી.સી.પી.શ્રીઓએ પી.સી.આર.વેનની સતર્કતા ચકાસવા હોક્સ (ડમી) કોલ આપવા.
- (૨૧) એ.સી.પી.શ્રીઓ/ડી.સી.પી.શ્રીઓએ તેમની પો.સ્ટે. વિઝીટ દરમ્યાન પી.સી.આર.વેનને રૂબરૂ બોલાવી તેમની પાસેના સાધનોની ચકાસણી કરવી.
- (૨૨) પો.સ્ટે.ના પી.સી.આર. વેનના રૂટમાં દર્શાવેલ વિસ્તાર સિવાય કોઈ વિસ્તાર નો સમાવેશ કરવા માંગતા હોયતો પો.ઈ.શ્રીએ એ.સી.પી.શ્રી, ડી.સી.પી.શ્રી મારફત રીપોર્ટ કરવો.
- (૨૩) પોલીસ મોબાઇલ અને પોલીસ ફોર્સ ની મોબીલીટી પ્રજામાં સુરક્ષાની ભાવના ઉભી કરશે તેથી તે થાય તે ખાસ જોવું..

પી.સી.આર વેન

ગત તા.૨૨/૦૩/૨૦૧૦ થી સુરત શહેરે ખાતે પોલીસ કંટ્રોલરૂમની સીધી દેખરેખ હેઠળ તેમજ આદેશથી પી.સી.આર.વેન કાર્યરત કરવામાં આવેલ છે.

પી.સી.આર. જાન માત્ર કંટ્રોલરૂમની સૂચના મુજબ જ કાર્યવાહી કરશે અને કંટ્રોલરૂમ તરફથી મળેલ હુકમ મુજબ જે તે સ્થળ પર પહોંચી કાયદો અને વ્યવસ્થાની જાળવણી કરશે. કોઇ મહત્વના/ગંભીર બનાવ પ્રસંગે સ્થાનિક પો.સ્ટે. ની મોબાઇલ પહોંચે ત્યાં સુધી જે તે સ્થળ પર હાજર રહી જરૂરી કાર્યવાહી કરશે. સ્થાનિક પો.સ્ટે. ની મોબાઇલો પહોંચેથી આગળની કાર્યવાહી જે તે મોબાઇલ ઇન્ચાર્જશ્રીને સોંપી તે અંગેની કંટ્રોલરૂમને જાણ કરી કંટ્રોલરૂમના હુકમ મુજબ કામગીરી કરશે. અગર બેઝ પોઇન્ટ પર પરત આવી હાજર રહેશે.

આ પી.સી.આર.વેનમાં તાલીમ પ્રાપ્ત કર્મચારીઓ જેઓ આધુનિક હથિયારોથી સજ્જ તેમજ કોઈપણ પ્રકારની પરિસ્થિતિને પહોંચી વળવાની ક્ષમતા ધરાવે છે. કુદરતી તેમજ માનવસર્જિત આપત્તિઓ સામે લડત, આતંકવાદી પ્રવૃત્તિઓને પહોંચી વળવા હથિયાર તેમજ સાધનોથી સુસજ્જ રહી કાયદો અને વ્યવસ્થાની જાળવણીમાં મદદરૂપ થાય છે.

પોલીસ કંટ્રોલરૂમનાં સીધા નિયંત્રણ હેઠળ રહી સતત ૨૪ કલાક નિર્દેશિત બેઝ પોઇન્ટ ઉપર હાજર રહી ફરજ બજાવે છે. સુરત શહેરના ૨૬ પોલીસ સ્ટેશન વિસ્તારમાં કુલ ૬૦ પી.સી.આર.વેન કાર્યરત છે.

દરેક પી.સી.આર.વાનમાં એક અનાર્મ એ.એસ.આઇ.(પી.સી.આર.વાનના ઇન્ચાર્જ), એક અનાર્મ હે.કો., એક અનાર્મ પો.કો., એક આર્મ્ પો.કો./લોકરક્ષક, એક ડ્રાઇવર પો.કો./હે.કો. રહેશે.

પી.સી.આર.વાનમાં નિમણૂક પામેલ કર્મચારીઓએ નીચે જણાવ્યા મુજબની કામગીરી કરવાની રહેશે.

(૧) પી.સી.આર.વાન માત્ર અને માત્ર કંટ્રોલ રૂમની સૂચના મુજબ જ કાર્યવાહી કરશે અને કંટ્રોલ રૂમ તરફથી મળેલ હુકમ મુજબ જે તે સ્થળ પર પહોંચી કાયદો અને વ્યવસ્થાની જાળવણી કરશે. કોઇ મહત્વના/ગંભીર બનાવ પ્રસંગે સ્થાનિક પો.સ્ટે.ની મોબાઇલ પહોંચે ત્યાં સુધી જે તે સ્થળ પર હાજર રહી જરૂરી કાર્યવાહી કરશે. સ્થાનિક પો.સ્ટે.ની મોબાઇલો પહોંચેથી આગળની કાર્યવાહી જે તે મોબાઇલ ઇન્ચાર્જશ્રીને સોંપી તે અંગેની કંટ્રોલ રૂમને જાણ કરી, કંટ્રોલ રૂમના હુકમ મુજબ કામગીરી કરશે અગર બેઝ પોઇન્ટ પર પરત આવી હાજર રહેશે.

(૨) પી.સી.આર.વાન રૂટ પર હાજર હોય ત્યારે તમામ કર્મચારીઓ સતર્ક રહેશે. ડ્રાઇવર વાન ઉભી હોય ત્યાં ડ્રાઇવીંગ સીટ ઉપર

હાજર રહેશે અને તમામ માણસો “ રેડી ટુ ડ્રાઇવ” પોઝીશનમાં રહેશે.

(૩) કંટ્રોલ રૂમ તરફથી કોઇપણ સંદેશો મળેથી પી.સી.આર.વાન ઓછામાં ઓછા સમયમાં નિર્ધારિત સ્થળ પર પહોંચીને જરૂરી કાર્યવાહી કરશે.

(૪) પી.સી.આર.વાન રુટથી રવાના થવા તેમજ નિર્ધારિત સ્થળે પહોંચવા અંગેનો સમય તથા કરેલ કામગીરી અંગેની માહિતીની કંટ્રોલ રૂમને તુરતજ જાણ કરશે.

(૫) જ્યારે પેટ્રોલીંગ રાખવા અંગેની સુચના આપવામાં આવે ત્યારે પેટ્રોલીંગ દરમ્યાન વાહનની ગતિ ધીમી રાખશે અને વાહનના તમામ માણસો સતર્ક રહી શંકાસ્પદ વાહનો તથા વ્યક્તિઓ ઉપર ખાસ વોચ રાખશે.

(૬) તાકીદના/ આકસ્મિક/ અનિવાર્ય સંજોગોમાં પોતાના વિસ્તાર બહાર આવેલ વિસ્તારમાં જવા અંગે સુચના મળે ત્યારે તેને પણ ત્વરિત અમલ કરવાનો રહેશે અને સોપવામાં આવેલ કામગીરી કરવાની રહેશે.

(૭) અકસ્માતના સંજોગોમાં તુરંત સ્થળ ઉપર પહોંચી જઇ ધાયલ લોકોને એમ્બ્યુલન્સ બોલાવી નજીકની હોસ્પિટલમાં પહોંચાડવાની કામગીરી કરવાની રહેશે.

(૮) રાયોટીંગ,માર્ગ અકસ્માત,આગ ધરતીકંપ ,મકાન ધસી પડવું તથા અન્ય કુદરતી હોનારત વખતે ધાયલ વ્યક્તિઓને નજીકના દવાખાને પહોંચાડવા કંટ્રોલ રૂમના આદેશથી પી.આર.વાન.નો ઉપયોગ કરી શકાશે.

(૯) પી.સી.આર.વાન કંટ્રોલરૂમની સુચના મુજબ જ કામગીરી કરશે. તેમ છતાં ખાસ કિસ્સામાં કાયદો અને વ્યવસ્થાના કામોમાં જો કોઇ ગુન્હે બનતો જણાતો હોય અગર ગુન્હે બનતો અટકાવવાની જરૂરીયાત ઉપસ્થિત થાય અગર અગત્યના ત્વરિત પગલા લેવાની જરૂરીયાત ઉપસ્થિત થાય તે સંજોગોમાં કંટ્રોલ રૂમના આદેશની રાહ જોયા વગર ત્વરિત ગતિ એ કામગીરી કરવાની રહેશે. દા.ત. કોઇ લુંટ, ધાડ ચીલ ઝડપ,ચેન સ્નેચીંગ કરીને ગુન્હેગાર નાસતો હોય અગર કોઇ ઇસમ દારૂ પીને ધમાલ કરતો હોય અગર જાહેરમાં લડાઇ ઝઘડો થતો હોય, અને ગંભીર ગુન્હે બનવાની શક્યતા હોય વિગેરે કિસ્સામાં કંટ્રોલરૂમના આદેશ વગર પણ ત્વરિત ગતિએ પોતાની વિવેક બુધ્ધિથી કામગીરી કરશે અને તે અંગે કંટ્રોલરૂમ તથા સ્થાનિક પોલીસને જાણ કરવાની રહેશે.

(૧૦) પી.સી.આર.વાન ઇન્ચાર્જ સુરત શહેરના તમામ પોલીસ અધિકારીશ્રીઓના મોબાઇલ નંબર પો.સ્ટે.નો નંબર કંટ્રોલરૂમ, ફાયર બ્રીગેડ, એમ્બ્યુલન્સ સેવા, રેલવે સ્ટેશન,એરપોર્ટ,બસ સ્ટેન્ડના સંપર્ક નંબરોની યાદી હાથવગી રાખશે. તેમજ તેમના વિસ્તારમાં આવેલ અગત્યની બિલ્ડીંગ, કચેરીઓ,વાઇટલ ઇન્સ્ટોલેશન, શોપીંગ મોલ, મલ્ટીપ્લેક્સ સિનેમા, પ્રિન્ટ અને ઇલેક્ટ્રોનિક મીડીયાની કચેરી પોતાના વિસ્તારમાં રહેતા મહાનુભાવો, જજ/ મેજિસ્ટ્રેટ વિગેરેના ધરના સરનામાં તથા ટેલિફોન નંબર સહિતની વિગતો સાથે રાખશે.

તે ઉપરાંત પોતાના વિસ્તારમાં રહેતા હિસ્ટ્રીશીટર, નાસતા ફરતા આરોપી, ચોરીનો માલ રાખનાર, જાણીતા ગુન્હેગારો, સર્વેલન્સ હેકળના ઇસમો, બુટલેગર તથા ગેમ્બલરની વિગતવાર માહિતી પણ સાથે રાખશે.

વધુમાં પોતાના વિસ્તારમાં આવેલ હોસ્પિટલ તથા સીનીયર સીટીઝનને લગતી માહિતી પણ સાથે રાખશે. જરૂર પડે તેનો યોગ્ય ઉપયોગ કરશે.

દરેક પી.સી.આર.વાનના શિફ્ટ ઇન્ચાર્જએ તેમના સ્ટાફ સહિત તમામ માણસોના નામ/ મોબાઇલ નંબરનું બદલી શકાય તેવું બોર્ડ બાનાવી પી.સી.આર.વાનની ડાબી બાજુએ સહેલાઇથી દેખાય તે રીતે લટકાવવાનું રહેશે.

મોબાઇલ પેટ્રોલીંગ :-

સુરત શહેરના નાગિરકોના જાનમાલના રક્ષણ માટે ૨૫ પો.સ્ટે. વિસ્તારમાં કુલ ૫૯ મોબાઇલ ફરે છે. દરેક મોબાઇલમાં ૪ પોલીસ કર્મચારીઓ હોય છે. જે નીચે મુજબ છે.

૧. એ.એસ.આઈ./હે.કો. મોબાઇલ ઇન્ચાર્જ.

૨. અ.પો.કો. ગનમેન

૩. અ.પો.કો. ગનમેન

૪. અ.પો.કો. ઓપરેટર દરેક પાસે લાઈ અને હેલ્મેટ હોય છે.

સુરત શહેરના પોલીસ સ્ટેશન વિસ્તારોમાં ફરતી મોબાઇલ પેટ્રોલીંગની વિગત નીચે મુજબ છે.

અ.નં. પો.સ્ટે.

મોબાઇલ કોલસાઇન કાર્યક્ષેત્ર :-

રેન્જ-૧

૧. વરાછા - ૧ - વરાછા પોલીસ સ્ટેશનનો સમગ્ર વિસ્તાર
વરાછા - ૨ - એ.કે.રોડ પોલીસ ચોકી, સરદાર ચોક પોલીસ ચોકી, લંબે હનુમાન પોલીસ ચોકીનો સમગ્ર વિસ્તાર
વરાછા - સ્ટ્રુડન્ટ - માતાવાડી પોલીસ ચોકી અને લાભેશ્વર પોલીસ ચોકીનો વિસ્તાર
૨. કાપોદ્રા - ૧ - કાપોદ્રા પોલીસ સ્ટેશનનો સમગ્ર વિસ્તાર
કાપોદ્રા - ૨ - બરોડા પ્રિસ્ટેજ પોલીસ ચોકીનો સમગ્ર વિસ્તાર
કાપોદ્રા - સ્ટ્રુડન્ટ - નાના વરાછા પોલીસ ચોકીનો સમગ્ર વિસ્તાર
૩. પુણા - ૧ - પુણા પોલીસ સ્ટેશનનો સમગ્ર વિસ્તાર
પુણા - સ્ટ્રુડન્ટ - પુણા પોલીસ સ્ટેશનનો સમગ્ર વિસ્તાર
૪. સરથાણા - ૧ - સરથાણા પોલીસ સ્ટેશન સમગ્ર વિસ્તાર
૫. ઉધના - ૧ - ઉધના પોલીસ સ્ટેશનનો સમગ્ર વિસ્તાર
ઉધના - ૨ - ઉદ્યોગનગર પોલીસ ચોકી, ભાઠેના પોલીસ ચોકીનો સમગ્ર વિસ્તાર
ઉધના - ઈન્વે. - પટેલનગર પોલીસ ચોકી, બી.આર.સી. પોલીસ ચોકીનો સમગ્ર વિસ્તાર
૬. લિંબાયત - ૧ - પોલીસ સ્ટેશનનો સમગ્ર વિસ્તાર
લિંબાયત - ૨ - લિંબાયત પોલીસ ચોકી, એસ.કે.નગર પોલીસ ચોકીનો સમગ્ર વિસ્તાર
લિંબાયત - ૩ - ગોડાદરા પોલીસ ચોકી, ડીંગોલી પોલીસ ચોકીનો વિસ્તાર
૭. ડીંગોલી - ૧ - પોલીસ સ્ટેશનનો સમગ્ર વિસ્તાર
૮. મહિધરપુરા - ૧ - મહિધરપુરા પોલીસ સ્ટેશનનો સમગ્ર વિસ્તાર
મહિધરપુરા - ૨ - દિલ્હીગેટ પોલીસ ચોકી, લાલદરવાજા પોલીસ ચોકીનો વિસ્તાર
મહિધરપુરા - ઈન્વે. - હીરાબજાર પોલીસ ચોકી. ગલેમંડી પોલીસ ચોકીનો વિસ્તાર
૯. સલાબતપુરા - ૧ - સલાબતપુરા પોલીસ સ્ટેશનનો સમગ્ર વિસ્તાર
સલાબતપુરા - ૨ - ઉમરવાડા, ટેક્ષટાઈલ પોલીસ ચોકીનો વિસ્તાર
સલાબતપુરા - ઈન્વે - રૂસ્તમપુરા, ડી.કે.એમ. પોલીસ ચોકીનો વિસ્તાર
૧૦. ચોક - ૧ - ચોકબજાર પોલીસ સ્ટેશનનો સમગ્ર વિસ્તાર
ચોક - ૨ - વરીયાવી બજાર, સૈયદપુરા, લાલગેટ પોલીસ ચોકીનો વિસ્તાર
ચોક - ઈન્વે. - વેડરોડ, પંડોળ પોલીસ ચોકીનો વિસ્તાર
૧૧. લાલગેટ - ૧ - લાલગેટ પોલીસ સ્ટેશનનો સમગ્ર વિસ્તાર
૧૨. કતારગામ - ૧ - કતારગામ પોલીસ સ્ટેશનનો સમગ્ર વિસ્તાર
કતારગામ - ૨ - ગુરૂકુલ, કતારગામ જી.આઈ.ડી.સી. પોલીસ ચોકીનો વિસ્તાર
કતારગામ- ઈન્વે. - પારસ, કોમ્યુનિટી હોલ પોલીસ ચોકીનો વિસ્તાર
૧૩. અમરોલી - ૧ - અમરોલી પોલીસ સ્ટેશનનો સમગ્ર વિસ્તાર
અમરોલી - સ્ટ્રુડન્ટ - અમરોલી પોલીસ સ્ટેશનનો સમગ્ર વિસ્તાર

રેન્જ-૨

૧૪. અઠવા - ૧ - અઠવાલાઇન્સ પોલીસ સ્ટેશનનો સમગ્ર વિસ્તાર
અઠવા - ૨ - સગરામપુરા, રામપુરા પોલીસ ચોકીનો વિસ્તાર
અઠવા - ૩ - બડેખાંચકલા, વાડીફળીયા પોલીસ ચોકીનો વિસ્તાર

૧૫. ઉમરા - ૧ - પીપલોદ પોલીસ ચોકી અને ડુમસ પોલીસ ચોકીનો સમગ્ર વિસ્તાર
ઉમરા - ૨ - ઘોડદોડ રોડ પોલીસ ચોકી, ઉધના મગદલ્લા પોલીસ ચોકી અને અલથાણ પોલીસ ચોકીનો સમગ્ર વિસ્તાર
ઉમરા - ૩ - પીપલોદ, ડુમસ પોલીસ ચોકીનો વિસ્તાર
૧૬. ડુમસ - ૧ - ડુમસ પોલીસ સ્ટેશનનો સમગ્ર વિસ્તાર.
ડુમસ - ઈન્વે. - ડુમસ પોલીસ સ્ટેશનનો સમગ્ર વિસ્તાર
૧૭. ખટોદરા - ૧ - ખટોદરા પોલીસ સ્ટેશનનો સમગ્ર વિસ્તાર
ખટોદરા - ૨ - ખટોદરા પોલીસ સ્ટેશનનો સમગ્ર વિસ્તાર
૧૮. સચીન - ૧ - સચીન પોલીસ સ્ટેશન વિસ્તારનો સમગ્ર વિસ્તાર
સચીન - ઈન્વે. - ખરવાસા પોલીસ ચોકીનો સમગ્ર વિસ્તાર
૧૯. સચીન જી.આઇ.ડી.સી.-૧ - સચીન જી.આઇ.ડી.સી. પોલીસ સ્ટેશનનો સમગ્ર વિસ્તાર
સચીન જી.આઇ.ડી.સી.-૨ - સચીન જી.આઇ.ડી.સી. પોલીસ સ્ટેશનનો સમગ્ર વિસ્તાર
૨૦. પાંડેસરા - ૧ - પાંડેસરા પોલીસ સ્ટેશનનો સમગ્ર વિસ્તાર
પાંડેસરા - ૨ - પાંડેસરા ગુ. હા.બોર્ડ ચોકી વિસ્તાર.
પાંડેસરા - ઈન્વે. - ભેસ્તાન, જી.આઇ.ડી.સી.
૨૧. રાંદેર - ૧ - રાંદેર પોલીસ સ્ટેશનનો સમગ્ર વિસ્તાર
રાંદેર - ૨ - બોરવાડા પોલીસ ચોકીનો સમગ્ર વિસ્તાર
રાંદેર - ૩ - હીદાયત નગર, તાડવાડી પોલીસ ચોકી વિસ્તાર.
૨૨. જહાંગીરપુરા -૧- જહાંગીરપુરા પોલીસ સ્ટેશનનો સમગ્ર વિસ્તાર.
૨૩. અડાજણ - ૧ - અડાજણ પોલીસ સ્ટેશનનો સમગ્ર વિસ્તાર
અડાજણ - ૨ - અડાજણ ગામ પોલીસ ચોકી વિસ્તાર
અડાજણ - સ્ટુડન્ટ - પાલ જકાતનાકા, સૌરભ પોલીસ ચોકી વિસ્તાર
૨૪. ઇચ્છાપોર - ૧ - ઇચ્છાપોર પોલીસ સ્ટેશનનો સમગ્ર વિસ્તાર
ઇચ્છાપોર - ૨ - મોરાચોકી વિસ્તાર
ઇચ્છાપોર - ઈન્વે. - ભાઠા પોલીસ ચોકી વિસ્તાર
૨૫. હજીરા - ૧ - હજીરા પોલીસ સ્ટેશનનો સમગ્ર વિસ્તાર
૨૬. મરીન - ૧ - મરીન પોલીસ સ્ટેશનનો સમગ્ર વિસ્તાર
મરીન ઈન્ટર સેપ્ટર - ૧ - દરીયાઈ પેટ્રોલીંગ
મરીન ઈન્ટર સેપ્ટર - ૨ - દરીયાઈ પેટ્રોલીંગ

વિશેષ નોંધ :-

પોલીસ કંટ્રોલરૂમ ખાતે :-

પો.સ.ઇ./એ.એસ.આઇ. કક્ષાના અધિકારી મોબાઇલ પેટ્રોલીંગ ડીવીઝનના ઇન્ચાર્જ છે. નાગરિકો તરફથી જ્યારે મદદની માંગણી કંટ્રોલરૂમ ખાતે આવે છે ત્યારે અથવા તો કોઈ અઘટીત બનાવ બની જાય ત્યારે તેને પહોંચી વળવા જે તે વિસ્તારમાં મોબાઇલ રવાના કરવાની કાર્યવાહી કરે છે. કંટ્રોલરૂમ તરફથી જો સ્પષ્ટ સંદેશો ન હોય તો મોબાઇલ પોત પોતાના કાર્યક્ષેત્રમાં પોતાની રીતે પેટ્રોલીંગ કરતા હોય છે અને તેની દેખરેખ કંટ્રોલરૂમના પો.સ.ઇ. મોબાઇલ પેટ્રોલીંગ ડીવીઝન કરે છે. મોબાઇલ પેટ્રોલીંગ ડીવીઝનના પો.સ.ઇ. કંટ્રોલરૂમના ડ્યુટી ઓફિસર કે જે પોલીસ ઇન્સ્પેક્ટર કક્ષાના અધિકારી હોય છે. તેની દેખરેખ નીચે ફરજ બજાવે છે. મોબાઇલ સમયસર ન આવી હોય તો નાગરિકો ટેલીફોન નંબર ૨૨૪૧૩૦૧, ૨૨૪૧૩૦૨, ૨૨૪૧૩૦૩ ઉપર ડ્યુટી ઓફિસર અથવા તો પો.સ.ઇ. મોબાઇલ પેટ્રોલ ડીવીઝનનો સંપર્ક સાધી શકે છે.

ભારતીય ફોજદારી ધારાના પોલીસ અધિકારના જામીનલાયક ગુનાઓની યાદી:-

કલમમાં વિગત

- ૧૨૯ રાજ્ય સેવકે ગફલતથી પોતાની કસ્ટડીમાંના કોઇ રાજ્ય કેદી કે યુધ્ધ કેદીને નાસી જવા દેવો.
- ૧૩૫ કોઇ અધિકારી સૈનિક, નાવિક કે વિમાનીની આશરો આપવો.
- ૧૩૬ નાસી ગયેલા અધિકારી, સૈનિક, નાવિક કે વિમાનીને આશરો આપવો.
- ૧૩૮ કોઇ અધિકારી સૈનિક, નાવિક કે વિમોનોને નાફારમાની કૃત્ય કરવાનું દુષ્પ્રેરણ કરવું જો તેના પરિણામે ગુનો કરવામાં આવે તો.
- ૧૪૦ પોતે સૈનિક, નાવિક કે વિમાની હોવાનું માનવામાં આવે એવા ઇરાદાથી સૈનિક, નાવિક કે વિમાનીનો પોશાક પહેરવો અથવા તે વાપરતો હોય તેવું ટોકાન રાખવું.
- ૧૪૩ કાયદા વિરૂધ્ધની મંડળીના સભ્ય હોવું.
- ૧૪૪ પ્રાણઘાતક હથિયારથી સજજ થઇને કાયદા વિરૂધ્ધની મંડળીમાં સામેલ થવું.
- ૧૪૫ કાયદા વિરૂધ્ધની મંડળીને વિખેરાઇ જવાનો હુકમ કરવામાં આવ્યો હોવાનું જાણવા છતા તેમાં ભળવું અથવા ચાલુ હતું.
- ૧૪૭ હુલ્લસ કરવું.
- ૧૪૮ પ્રાણઘાતક હથિયારથી સજજ થઇને હુલ્લસ કરવું.
- ૧૫૧ પાંચ કે તેથી વધુ વ્યક્તિઓની કોઇ મંડળીને વિખેરાઇ જવાનો હુકમ થયા પછી જાણી જઇને તે મંડળીમાં ભળવું કે અથવા ચાલુ રહેવું.
- ૧૫૨ હુલ્લસ વિગેરે અટકાવવાનું કામ કરતા હોય, ત્યારે રાજ્ય સેવક ઉપર હુમલો કરવો અથવા તો તેને અડચણ કરવી.
- ૧૫૩ હુલ્લસ કરવાના ઇરાદાથી નાહક ઉશ્કેરાટ પેદા કરવો, હુલ્લસ થાય તો, ન થાય તો.
- ૧૫૭ કાયદા વિરૂધ્ધની મંડળી માટે પૈસા આપવાના કરીને રાખેલ વ્યક્તિઓને આશરો આપવો.
- ૧૫૮ કાયદા વિરૂધ્ધની મંડળીમાં કે હુલ્લસમાં ભાગ લેવા માટે પૈસા લેવાના કરીને રહેવું અથવા હથિયાર સજજ થઇને ફરવું.
- ૧૬૦ બેખેડો.
- ૧૬૭ ઇજા પહોંચવાના ઇરાદાથી રાજ્ય સેવક ખોટો દસ્તાવેજ ઘડવો.
- ૧૭૧ રાજ્યસેવક પહેરતો હોય તેવો પોષાક, કપટી ઇરાદાથી પહેરવો અથવા તે રાખતો હોય તેવું, ટોકન રાખવું.
- ૧૭૧-છ ચુંટણીમાં ખોટું નામ રાખવા.
- ૧૮૮ રાજ્યસેવકે કાયદેસર રીતે જાહેર કરેલા હુકમની અવજા જો એવી અવજા કાયદેસર રીતે કામ કરનાર વ્યક્તિઓને અડચણ, ત્રણ કે ઇજા પહોંચાડે તો, જો એવી અવજા માનવજીવન આરોગ્ય કે સલામતી વગેરેને ભયમાં મુકે તો.
- ૨૧૨ ગુનેગારને આશરો આપવા, મોતની શિક્ષાને પાત્ર ગુનો હોય તો જન્મટીપ અથવા ૧૦ વર્ષ સુધીની કેદની શિક્ષાને પાત્ર ગુનો હોય તો.
- ૨૧૫ ગુનો કરીને જે જંગમ મિલકતથી કોઇ વ્યક્તિને વંચિત કરવામાં આવેલ હોય તે ગુનેગારને આશરો આપવો મોતની શિક્ષાને પાત્ર ગુનો હોય તો.
- ૨૧૬-ક લુંટારાઓ અથવા ઘાડપાડુઓને આશરો આપવો.
- ૨૧૮ કોઇ વ્યક્તિને શિક્ષામાંથી બચાવવાના અથવા કોઇ મિલકતને જપ્ત થતી બચાવવાના ઇરાદાથી રાજ્ય સેવકે ખોટું રેકર્ડ કે લખાણ બનાવવું.
- ૨૨૧ જન્મટીપ કે દશ વર્ષ સુધી કેદની શિક્ષાને પાત્ર ગુનો હોય તો ૧૦ વર્ષથી ઓછી મુદતની કેદની શિક્ષાને પાત્ર ગુનો હોય તો.
- ૨૨૨ ન્યાય કોર્ટોથી સજા ફરમાવાયેલ વ્યક્તિને પકડવા ગેરકાયદેસર બંધાયેલા રાજ્ય સેવકે તેને પકડવાનો ઇરાદાપૂર્વક ટાળવું જો તેને મોતની સજા ફરમાવેલ હોય તો ૧૦ વર્ષથી ઓછી મુદતની સજા ફરમાવાયેલ હોય અથવા વ્યક્તિને કાયદેસર રીતે કસ્ટડીમાં મોકલવામાં આવે હોય તો.
- ૨૨૪ કોઇ વ્યક્તિએ પોતાના કાયદેસર ધરપકડનો સામનો કરવો અથવા તેમા હરકત કરવી.
- ૨૨૫ કોઇ વ્યક્તિની કાયદેસરની ધરપકડનો સામનો કરવો અથવા તેમાં હકત કરવી અથવા તેને કાયદેસરની કસ્ટડીમાં નસાડી જવું.
- ૨૨૫-ખ બીજી રીતે જોગવાઇ કરવામાં આવી ન હોય તેવા કિસ્સાઓમાં કાયદેસરની ધરપકડનો સામનો કરવો અથવા તેમાં હરકત કરવી અથવા કોઇને નાશી જવા દેવું કે નસાડી જવું.

- ૨૫૯ ખોટો સરકારી સ્ટેમ્પ પોતાની પાસે રાખવો.
- ૨૬૦ કોઈ સરકારી સ્ટેમ્પ ખોટો હોવાનો જાણવા છતાં તેનો ખરા તરીકે ઉપયોગ કરવો.
- ૨૬૧ સરકારને નુકશાન કરવાના ઇરાદાથી સરકારી સ્ટેમ્પવાળા કોઈપણ પદાર્થ ઉપરથી લખાણ ભૂંસી નાખવું અથવા કોઈ દસ્તાવેજ માટે વપરાયેલ સ્ટેમ્પ તેમાંથી કાઢી લેવો.
- ૨૬૨ અગાઉ ઉપયોગમાં લેવાયો છે. એવું જાણવા છતાં સરકારી સ્ટેમ્પનો ઉપયોગ કરવો.
- ૨૬૩ સ્ટેમ્પનો ઉપયોગ થયો છે એમ દર્શાવતી કોઈ નિશાની છેકી નાખવી.
- ૨૬૩-એ બનાવટી સ્ટેમ્પ.
- ૨૬૯ જીવનને જોખમકારક રોગનો ચેપ જેનાથી ફેલાવવા સંભવ હોય તેવું કૃત્ય બેદરકારીથી કરવું.
- ૨૭૦ જિંદગીનું જોખમકારક રોગનો ચેપ જેનાથી ફેલાવવા સંભવ એવું કોઈ કૃત્ય દ્વેષભાવથી કરવું.
- ૨૭૭ જાહેર ઝરાનું અથવા જળાશયનું પાણી ગંદુ કરવું.
- ૨૭૯ માણસોની જિંદગી જોખમમાં મુકાય એવી રીતે બેફામ રીતે અથવા બેદરકારીથી સરિઆમ રસ્તા ઉપર વાહન ચલાવવું અથવા સવારી કરવી.
- ૨૮૦ માણસોની જિંદગી જોખમમાં મુકાય એવી રીતે બેફામ રીતે અથવા બેદરકારીથી કોઈ વહાણ ચલાવવું.
- ૨૮૧ ખોટો દીવો, નિશાની કે બોયું દેખાડવું.
- ૨૮૨ જિંદગી જોખમમાં મુકાય એવી સ્થિતિવાળા અથવા એટલો ભાર ભરેલા વહાણમાં ભાડુ લઈને કોઈ વ્યક્તિને જળ માર્ગે લઈ જવી.
- ૨૮૩ સરિઆમ ખુશકી કે તરી માર્ગમાં ભય ઉભો કરવો અડચણ કરવી કે ઇજા પહોંચાડવી.
- ૨૮૪ માણસોની જિંદગી જોખમમાં મુકાય એવી રીતે કોઈ ઝેરી પદાર્થ અંગે કોઈ કૃત્ય કરવું.
- ૨૮૫ માણસોની જિંદગી જોખમમાં મુકાય એવી રીતે આગ અથવા સળગી ઉઠે તેવા પદાર્થ અંગે કોઈ કૃત્ય કરવું.
- ૨૮૬ સ્ફોટક પદાર્થ અંગે બેદરકારી ભર્યું આચરણ.
- ૨૮૯ કોઈ વ્યક્તિએ પોતાના કબજામાના પ્રાણી અને માણસોની જિંદગી જોખમ સામે અથવા મહાવ્યથા થવાના જોખમ સામે બચાવની વ્યવસ્થા કરવી.
- ૨૯૧ ત્રાસદાયક કૃત્ય બંધ કરવાનું મનાઈ હુકમ થયા પછી તે ચાલું રાખવું.
- ૨૯૨ અશ્લીલ પુસ્તકો વિગેરેનું વેચાણ કરવું.
- ૨૯૩ તરૂણ વ્યક્તિઓને અશ્લીલ વસ્તુઓ વેચવી વિગેરે.
- ૨૯૪ અશ્લીલ ગીતો.
- ૨૯૬ ધાર્મિક પ્રાર્થનામાં રોકાયેલી મંડળીને વિક્ષેપ પહોંચાડવો.
- ૨૯૭ કોઈ વ્યક્તિની લાગણીઓ દુભાવવા અથવા તેના ધર્મનું અપમાન કરવાના ઇરાદાથી ધર્મ સ્થાનમાં અથવા કબ્રસ્તાનમાં અપપ્રવેશ કરવો અથવા અંતિમ સંસ્કારમાં ખલેલ કરવું અથવા કોઈ માનવીના મૃતદેહની બેઅદબી કરવી.
- ૩૦૪ એ બેફામ રીતે બેદરકારીથી કોઈ કૃત્ય કરીને મૃત્યુ નીપજાવવું.
- ૩૦૯ આપઘાત કરવાની કોશિષ.
- ૩૧૭ બાળકના માતા કે પિતાએ અથવા તેની સંભાળ રાખનાર વ્યક્તિએ ૧૨ વર્ષથી ઓછી વયના બાળકને સંપૂર્ણ રીતે ત્યજી દેવાના ઇરાદાથી અસુરક્ષિત મુકી દેવું.
- ૩૧૮ મૃતદેહનો છુપી રીતે નિકાલ કરીને જન્મ છુપાવવો.
- ૩૨૪ ભયંકર હથિયાર કે સાધનો વડે સ્વેચ્છાપૂર્વક વ્યથા કરવી.
- ૩૨૫ સ્વેચ્છાપૂર્વક મહાવ્યથા કરવી.
- ૩૩૦ બળજબરીથી કબૂલાત કે માહિતી મેળવવા માટે અથવા મિલકત વગેરે પરત કરવાની ફરજ પાડવા માટે સ્વેચ્છાપૂર્વક મહાવ્યથા કરવી.
- ૩૩૨ રાજ્ય સેવકને પોતાની ફરજ બજાવતા રોકવા માટે સ્વેચ્છાપૂર્વક વ્યથા કરવી.
- ૩૩૫ ગંભીર અને ઓચિંતા ઉશ્કેરાટના કારણે કારણ આપનાર સિવાયનો વ્યક્તિને વ્યથા કરવાનો ઇરાદો ન હોય છતાં તેને મહાવ્યથા કરવી.

- ૩૩૬ મનુષ્યની જિંદગી કે અન્ય વ્યક્તિઓની શારીરિક સલામતી જોખમમાં મુકાયે એવું કૃત્ય કરવું.
- ૩૩૭ મનુષ્યની જિંદગી વિગેરે જોખમમાં મુકાય એવા કૃત્યથી વ્યથા કરવી.
- ૩૩૮ મનુષ્યની જિંદગી વિગેરે જોખમમાં મુકાય એવા કૃત્યથી મહાવ્યથા કરવી.
- ૩૪૧ કોઈ વ્યક્તિને ગેરકાયદેસર અવરોધ કરવી.
- ૩૪૨ કોઈ વ્યક્તિની ગેરકાયદેસર અટકાયત કરવી.
- ૩૪૩ ત્રણ કે તેથી વધુ દિવસ સુધી ગેરકાયદે અટકાયત કરવી.
- ૩૪૪ દશ કે તેથી વધુ દિવસ સુધી ગેરકાયદે અટકાયત કરવી.
- ૩૪૫ કોઈ વ્યક્તિને છોડી મુકવાની રીત કરવામાં આવી હોવાનું જાણવા છતાં તેની ગેરકાયદે અટકાયત ચાલુ રાખવી.
- ૩૪૬ ગુપ્ત સ્થાનમાં ગેરકાયદે અટકાયત.
- ૩૪૭ બળજબરીથી કબુલાત અથવા માહિતી મેળવવા માટે અથવા મિલકત વિગેરે કરવાના હેતુ માટે ગેરકાયદે અટકાયત.
- ૩૪૮ બળજબરીથી કબુલાત અથવા માહિતી મેળવવા માટે અથવા મિલકત વિગેરે પરત કરવાની ફરજ પાડવા માટે ગેરકાયદે અટકાયત.
- ૩૫૩ રાજ્ય સેવકે પોતાની ફરજ બજાવતા રોકવા માટે હુમલો કરવો અથવા ગુનાહિત બળ વાપરવું.
- ૩૫૪ કોઈ સ્ત્રીની આબરૂ લેવાના ઇરાદાથી તેના ઉપર હુમલો કરવો અથવા ગુનાહિત બળ વાપરવું.
- ૩૫૬ કોઈ વ્યક્તિએ પહેરેલી અથવા તેની પાસે હોય તે વસ્તુની ચોરી કરવાની કોશિષ કરતા હુમલો કરવો અથવા ગુનાહિત બળ વાપરવું.
- ૩૫૭ કોઈ વ્યક્તિને ગેરકાયદે અટકાયતમાં રાખવાની કોશિષ કરતાં તેના ઉપર હુમલો કરવા ગુનાહિત બળ વાપરવું.
- ૩૬૩ અપહરણ કરવું.
- ૩૭૦ ગુલામ તરીકે કોઈ વ્યક્તિને ખરીદવી કે એનો નિકાલ કરવો.
- ૩૭૪ કાયદા વિરૂધ્ધ ફરજિયાત મજૂરી કરાવવી.
- ૩૮૫ જબરજસ્તીથી પડાવી લેવા માટે વ્યક્તિને ઇજાના ભયમાં મુકવી.
- ૩૮૮ મોતની, જન્મટીપની કે દશ વર્ષ સુધીની કેદની શિક્ષાને પાત્ર ગુનાનો આરોપ મુકવાની ધમકી આપીને બળજબરીથી કઢાવી લેવું.
- ૩૮૯ બળજબરીથી કઢાવી લેવા માટે કોઈ વ્યક્તિને મોતની જન્મટીપની કે દશ વર્ષ સુધીની કેદની શિક્ષાને પાત્ર કોઈ ગુનાનો આરોપનો ભય દેખાડવો.
- ૪૧૭ ઠગાઇ, છેતરપીંડી માટે શિક્ષા.
- ૪૧૯ ખોટા નામે ઠગાઇ કરવી.
- ૪૨૮ રૂપિયા દશ કે તેથી વધુ કિંમતના પ્રાણીને મારી નાખીને ઝેર આપીને અપંગ કે નકામું બનાવીને બગાડ કરવો.
- ૪૨૯ ગમે તે કિંમતના હાથી, ઊંટ, ઘોડા વિગેરેને અથવા રૂપિયા ૫૦ કે તેથી વધુ કિંમતના કોઈ બીજા પ્રાણીને મારી નાખીને, ઝેર આપીને અપંગ કે નકામું બનાવીને બગાડ કરવો.
- ૪૩૦ ખેતીવાડીના હેતુ વિગેરે માટે પ્રાણીના પુરવઠામાં ઘટાડો કરીને બગાડ કરવો.
- ૪૩૧ જાહેર માર્ગ, પુલ, નૌકા ગમ્ય નદી અથવા નૌકા ગમ્ય નાળાને ઇજા પહોંચાડીને તેને જવા આવવા માટે અથવા માલની હેરાફેર માટે નકામું કે ઓછું સલામત બનાવીને બગાડ કરવો.
- ૪૩૨ નુકશાન થાય તેવી રીતે જાહેર ગટર ઉભરાવીને કે બંબ કરીને બગાડ કરવો.
- ૪૩૩ દીવાદાંડી કે દરિયાઇ નિશાનીનો નાશ કરીને તેને હટાવીને અથવા ઓછી ઉપયોગી બનાવીને અથવા ખોટી બત્તી બતાવીને બગાડ કરવો.
- ૪૩૫ ૧૦૦ રૂપિયાનું કે તેથી વધુ અથવા ખેતીની પેદાશની બાબતમાં ૧૦ રૂપિયાનું કે તેથી વધુ નુકશાન કરવાના ઇરાદાથી આગ કે સ્ફોટક પદાર્થથી બગાડ કરવો.
- ૪૪૦ મૃત્યુ નિપજાવવાની અથવા વ્યથા કરવાની વિગેરે તૈયારી કર્યા પછી બગાડ કરવો.
- ૪૪૭ ગુનાહિત અપપ્રવેશ.
- ૪૪૮ ગૃહ અપપ્રવેશ.

- ૪૫૧ કેદની શિક્ષાને પાત્ર ગુનો કરવા માટે ગૃહ અપ્રવેશ કરવો.
- ૪૬૨ જેના માલ મત્તા હોય કે હોવાનું માનવામાં આવતું હોય તે બંધ પાત્ર જેને સોપવામાં આવ્યું હોય તેણે તે પાત્ર કપટ પૂર્વક ઉઘાડી નાખવું.
- ૪૬૫ ફૂટલેખન (ખોટો દસ્તાવેજ બનાવવો).
- ૪૬૯ કોઈ વ્યક્તિની પ્રતિષ્ઠાને હાનિ પહોંચાડવાના હેતુથી તે હેતુ માટે તેનો ઉપયોગ કરવામાં આવશે.
- ૪૭૧ દસ્તાવેજ બનાવટી હોવાનું જાણવા છતાં તેનો ખરા તરીકે ઉપયોગ કરવો. બનાવટી દસ્તાવેજ કેન્દ્ર સરકારની પ્રોમિસરી નોટ હોય ત્યારે.
- ૪૭૨ ભારતના ફોજદારી અધિનિયમની કલમ ૪૬૭ હેઠળ શિક્ષાને પાત્ર ખોટો દસ્તાવેજ બનાવવાનો ગુનો કરવાના ઇરાદાથી ખોટો સીલ, પ્લેટ વગેરે બનાવવા કે તેની ખોટી બનાવટ કરવી અથવા તે બનાવટી હોવાનું જાણવા છતાં એવા કોઈ સીલ, પ્લેટ વગેરે એવા ઇરાદાથી કબજામાં રાખવા.
- ૪૭૩ ભારતના ફોજદારી અધિનિયમની કલમ ૪૬૭ હેઠળ શિક્ષાને પાત્ર ખોટો દસ્તાવેજ બનાવવાનો ગુનો કરવાના ઇરાદાથી ખોટો સીલ. પ્લેટ અથવા ખોટી બનાવટ કરવી અથવા એવા સીલ, પ્લેટ વગેરે બનાવટી છે એમ જાણવા છતાં એવા ઇરાદાથી કબજામાં રાખવા.
- ૪૭૪ કોઈ દસ્તાવેજ બનાવટી હોવાનું જાણવા છતાં તેના ખરા તરીકે ઉપયોગ કરવાના ઇરાદાથી તે કબજામાં રાખવો જો તે દસ્તાવેજ ભારતના ફોજદારી અધિનિયમની કલમ ૪૬૬ માં જણાવેલ કોઈ પ્રકારનો હોય તો.
- ૪૭૭ હિસાબો ખોટા રાખવા.
- ૪૮૨ કોઈ વ્યક્તિની છેતરપિંડીના અથવા ઇજા પહોંચાડવાના ઇરાદાથી ખોટો માલ નિશાનીનો ઉપયોગ કરવો.
- ૪૮૩ નુકશાની કે હાનિ કરવાના ઇરાદાથી બીજા વાપરતા હોય તેવો માલ નિશાનીની ખોટી બનાવટ કરવી.
- ૪૮૪ કોઈ રાજ્ય સેવક વાપરતા હોય તેવો માલ નિશાનીનો અથવા કોઈ માલના ઉત્પાદન તેની ગુણવત્તા વગેરે દર્શાવવા માટે તે વપરાતા હોય તેવી કોઈ નિશાનીની ખોટી બનાવટ કરવી.
- ૪૮૫ કોઈ જાહેર કે ખાનગી માલ નિશાનીની ખોટી બનાવટ કરવા માટે બીબુ, પ્લેટ કે અન્ય સાધન કપટપૂર્વક બનાવવા અથવા કબજામાં રાખવા.
- ૪૮૬ બનાવટી માલ નિશાનીવાળો માલ જાણી જોઈને વેચવો.
- ૪૮૭ માલ ભરેલા કોઈ બારદાન કે બીજા પાત્રમાં જે માલ હોય તે માલ તેમાં હોવાનું માનવાના ઇરાદાથી તેના ઉપર કપટપૂર્વક ખોટી નિશાની કરવી.
- ૪૮૮ એવી કોઈ ખોટી નિશાનીનો ઉપયોગ કરવો.
- ૪૮૯સી. બનાવટી અથવા ખોટી ચલણી નોટો કે બેન્ક નોટો કબજામાં રાખવી.
- ૪૯૭ વ્યભિચાર
- ૪૯૮ પરણેલી સ્ત્રીને ગુનાહિત ઇરાદાથી ભગાડી જવા અથવા લઈ જવા અથવા રોકી રાખવા બાબત.
- ૫૦૯ કોઈ સ્ત્રીની લાજ લેવાના ઇરાદાથી કોઈ શબ્દ ઉચ્ચારવો અથવા કોઈ ચેષ્ટા કરવી વિગેરે.

ભારતીય ફોજદારી ધારાના મહત્વના બીનજામીનલાયક ગુનાઓ અને શિક્ષા

અ.નં.	કલમ	વિગત	શિક્ષા
1	૩૨૬	ભયંકર શસ્ત્રો કે સાધન વડે મહાવ્યથા નિપજાવવી	જનમટીપ અથવા ૧૦ વર્ષ સુધીની કેદ અને દંડ
2	૩૨૭	જબરજસ્તીથી મિલકત પડાવી લેવા અથવા કોઈ ગેરકાયદે કાર્ય કરાવવા માટે જાણીબુઝીને મહાવ્યથા કરવી	૧૦ વર્ષ સુધીની કેદ અને દંડ
3	૩૨૮	ગુનો કરવાના ઇરાદે ઝેર વગેરે વ્યથા નિપજાવવી	૧૦ વર્ષ સુધીની કેદ અને દંડ
4	૩૨૯	જબરજસ્તીથી મિલકત પડાવી લેવા અથવા કોઈ ગેરકાયદે કાર્ય કરાવવા માટે જાણી બેઝીને મહાવ્યથા કરવી	જનમટીપ અથવા ૧૦વર્ષ સુધીની કેદ અને દંડ
ગુનાહિત બળ અને હુમલા:			

૫	૩૫૪	કોઈ સ્ત્રીની લાજ લેવાના ઇરાદે તેની ઉપર હુમલો કે ગુનાહિત બળ	૭ વર્ષ સુધીની કેદ અથવા દંડ અથવા બન્ને
અપહરણ, અપનયન, ગુલામી અને વેઠ			
૬	૩૬૩અ	ભીખના હેતુ માટે સગીરનું અપહરણ કે અપંગીકરણ	૧૦ વર્ષ સુધીની કેદ અને દંડ
૭	૩૬૪	ખૂન કરવા માટે અપહરણ કે અપનયન કરવું	જનમટીપ અથવા ૧૦ વર્ષ સુધીની સખત કેદ અને દંડ
૮	૩૬૫	ગુપ્તપણે અને ખોટી રીતે વ્યક્તિને પુરી રાખવાના ઇરાદે અપહરણ કે અપનયન કરવું	૭ વર્ષ સુધીની કેદ અને દંડ
૯	૩૬૬	સ્ત્રીને લગ્ન વગેરેની ફરજ પાડવા એનું અપહરણ અપનયન કે એને લાલચ આપવી	૧૦ વર્ષ સુધીની કેદ અને દંડ
૧૦	૩૬૬એ	સગીર છોકરીને અન્ય સાથે લગ્ન બાહ્ય સંભોગ કે સંભોગ કરવાની ફરજ પાડવા બાબત	૧૦ વર્ષ સુધીની કેદ અને દંડ
૧૧	૩૬૬બી	પરદેશથી છોકરી લાવવી	૧૦ વર્ષ સુધીની કેદ અને દંડ
૧૨	૩૬૭	વ્યક્તિને મહાવ્યથા નિપજાવવા ગુલામી કરાવવા વગેરે માટે અપહરણ કે અપનયન કરવું.	૧૦ વર્ષ સુધીની કેદ અને દંડ
૧૩	૩૬૮	અપહત કે અપનયનીત વ્યક્તિને ખોટી રીતે છુપાવવી કે પુરી રાખવી	અપહરણ કે અપનયન કરવા માટેની શિક્ષા
૧૪	૩૬૯	દશ વર્ષ નીચેના બાળકોનું શરીર ઉપરથી ચોરી કરવાના ઇરાદે અપહરણ કે અપનયન કરવું.	૭ વર્ષ સુધીની કેદ અને દંડ
૧૫	૩૭૧	સ્વાભિક ગુલામોનો વેપાર કરવો	જનમટીપ અથવા ૧૦ વર્ષ સુધીની કેદ અને દંડ
૧૬	૩૭૨	વેશ્યવૃત્તિ વગેરેના હેતુ માટે સગીરનું વેચાણ કરવું	૧૦ વર્ષ સુધીની કેદ અને દંડ
૧૭	૩૭૩	વેશ્યવૃત્તિ વગેરેના હેતુ માટે સગીરને ખરીદવું	૧૦ વર્ષ સુધીની કેદ અને દંડ
બળાત્કાર :			
૧૮	૩૭૬	બળાત્કાર માટેની શિક્ષા	આજીવન કે દશ વર્ષની મુદતની બેમાંથી ગમે તે પ્રકારની કેદની શિક્ષા
સૃષ્ટિક્રમ વિરૂધ્ધના ગુના :			
૧૯	૩૭૭	સૃષ્ટિક્રમ વિરૂધ્ધનો ગુનો કરવો	જનમટીપ અથવા ૧૦ વર્ષ સુધીની કેદ અને દંડ
ચોરી વિશે :			
૨૦	૩૭૯	ચોરીની શિક્ષા	૩ વર્ષ સુધીની કેદ અથવા દંડ અથવા બન્ને
૨૧	૩૮૦	રહેણાંકના મકાનમાં ચોરી	૭ વર્ષ સુધીની કેદ અને દંડ
૨૨	૩૮૧	શેઠના કબજામાંની મિલકતની કારકુની કે નોકરથી ચોરી	૭ વર્ષ સુધીની કેદ અને દંડ
૨૩	૩૮૪	જબરજસ્તીથી પડાવી લેવાની શિક્ષા	૩ વર્ષ સુધી કેદ અથવા દંડ અથવા બન્ને
૨૪	૩૮૬	વ્યક્તિને મૃત્યુ કે મહાવ્યથાના ભયમાં મુકી જબરજસ્તીથી પડાવી લેવું.	૧૦ વર્ષ સુધીની કેદ અને દંડ
૨૫	૩૮૭	જબરજસ્તીથી પડાવી લેવા માટે વ્યક્તિને મૃત્યુ કે મહાવ્યથાના ભયમાં મુકવી	૭ વર્ષ સુધીની કેદ અને દંડ
લુંટ અને ધાડ			

૨૬	૩૯૨	લુંટની શિક્ષા	૧૦ વર્ષ સુધીની સખત કેદ અને દંડ
૨૭	૩૯૩	લુંટ કરવાની કોશિષ	૭ વર્ષ સુધીની કેદ અને દંડ
૨૮	૩૯૪	લુંટ કરવામાં જાણી બુઝીને વ્યથા નિપજાવવાની	જન્મટીપ અથવા ૧૦ વર્ષ સુધીની કેદ અને દંડ
૨૯	૩૯૫	ઘાડની શિક્ષા	૧૦ વર્ષ સુધીની સખત કેદ અને દંડ
૩૦	૩૯૬	ખુન સાથે ઘાડ	જન્મટીપ અથવા ૧૦ વર્ષ સુધીની સખત કેદ અને દંડ
૩૧	૩૯૭	મૃત્યુ કે મહાવ્યથા નિપજાવવાની કોશિષ સાથે લુંટ કે ઘાડ કરવી	૭ વર્ષ કરતા ઓછી ન હોય એવી સખત કેદ
૩૨	૩૯૮	પ્રાણઘાતક શસ્ત્રથી સજજ થઈને લુંટ કે ઘાડ પાડવાની કોશિષ	૭ વર્ષ કરતા ઓછી ન હોય એવી સખત કેદ
૩૩	૩૯૯	ઘાડ પાડવાની તૈયારી કરવી	૧૦ વર્ષ સુધીની સખત કેદ અને દંડ
ગુનાહિત વિશ્વાસઘાત			
૩૪	૪૦૬	ગુનાહિત વિશ્વાસઘાત માટે શિક્ષા	૩ વર્ષ સુધીની કેદ અને દંડ અથવા તે બન્ને
૩૫	૪૦૭	ભારવાહક વગેરેથી ગુનાહિત વિશ્વાસઘાત	૭ વર્ષ સુધીની કેદ અને દંડ
૩૬	૪૦૮	કારકુન કે નોકરથી ગુનાહિત વિશ્વાસઘાત	૭ વર્ષ સુધીની કેદ અને દંડ
૩૭	૪૦૯	જાહેર કર્મચારી કે શરાફ વેપારી કે એજન્ટથી ગુનાહિત વિશ્વાસઘાત	જન્મટીપ અથવા ૧૦ વર્ષ સુધીની કેદ અને દંડ
ચોરાચેલ મિલકત લેવા			
૩૮	૪૧૧	ચોરાચેલી મિલકત અપ્રમાણિકપણે લેવી	૩ વર્ષ સુધીની કેદ અને દંડ
૩૯	૪૧૨	ઘાડ પાડતા ચોરાચેલી મિલકત અપ્રમાણિકપણે લેવી	જન્મટીપ અથવા ૧૦ વર્ષ સુધીની સખત કેદ અને દંડ
૪૦	૪૧૩	સ્વાભાવતઃ ચોરાચેલ મિલકતનો ધંધો કરવો	જન્મટીપ અથવા ૧૦ વર્ષ
૪૧	૪૧૪	ચોરાચેલ મિલકત છુપાવવામાં મદદ કરવી	૩ વર્ષ સુધીની કેદ અથવા દંડ અથવા બન્ને
૪૨	૪૧૯	પર રૂપ ધારણથી છેતરપીંડી માટે શિક્ષા	૩ વર્ષ સુધીની કેદ અથવા દંડ
૪૩	૪૨૦	છેતરપીંડી કરવા અને મિલકત આપવા અપ્રમાણિકપણે લલચાવવું	૭ વર્ષની કેદ અને દંડ
ગુનાહિત દુષ્પ્રવેશ			
૪૪	૪૫૭	કેદને શિક્ષાપાત્ર ગુનો કરવા માટે રાત્રે ગૃહઅપ્રવેશ કે ઘરફોડ	૫ વર્ષની કેદ અને દંડ
દસ્તાવેજો અને સંપત્તિ ચિન્હ સબંધી			
૪૫	૪૬૬	અદાલતના દફતરે કે જાહેર નોંધવહી વગેરેનું કુટલેખન	૭ વર્ષ સુધીની કેદ
૪૬	૪૬૭	કિંમતી દસ્તાવેજ, વસિયતનામુ વગેરેનું કુટલેખન	૧૦ વર્ષ સુધીની કેદ અને દંડ અથવા જન્મટીપ
૪૭	૪૬૮	છેતરપીંડી માટે કુટલેખન	૭ વર્ષ સુધીની કેદ અને દંડ
ચલણી નોટો અને બેન્ક નોટો વિશે			
૪૮	૪૮૯અ	નકલી ચલણી નોટો કે બેન્ક નોટો બનાવવી	જન્મટીપ અથવા ૧૦ વર્ષ સુધીની કેદ
૪૯	૪૮૯બ	કુટલેખિત કે નકલી ચલણી નોટો કે બેન્ક નોટો અસલી તરીકે વાપરવી	જન્મટીપ અથવા ૧૦ વર્ષ સુધીની કેદ અને દંડ
૫૦	૪૮૯ડ	કુટલેખિત કે નકલી ચલણી નોટો બેન્ક નોટો	જન્મટીપ અગર ૧૦ વર્ષ સુધીની કેદ અથવા

		બનાવવા માટે ઓજારો કે સામગ્રી બનાવવા કે કબજે હોવા	દંડ
૫૧	૪૯૮૪	કોઈ સ્ત્રીના પતિ અથવા સગા તરફથી અપાતો ત્રાસ	૩ વર્ષ સુધીની કેદ તેમજ દંડ
ગુનો કરવાની કોશિષ વિશે.			
૫૨	૫૧૧	આજીવન કેદ કે કેદને શિક્ષાપાત્ર ગુનાઓ કરવાની કોશિષ કરવાની શિક્ષા	જન્મટીપ અથવા તે ગુના માટે ઠરાવેલી વધુમાં વધુ કેદની શિક્ષાની મુદત અર્ધાભાગની મુદત સુધીની કેદ અથવા દંડ અથવા તે બંને.

નોંધ:- જેના ગુનાના પ્રકાર પ્રમાણે જામીનલાયક અગર બીનજામીન લાયક હોય છે

અટકાયત પછી આરોપીનાં અધિકારો

તહોમતદારને અટક કર્યા પછી તેની સાથે કેવી રીતે વર્તન કરવું તે અંગે નામદાર સુપ્રિમ કોર્ટ ડી.કે.બસુ વિરુદ્ધ સ્ટેટ ઓફ વેસ્ટ બંગાલ રીટ પીટીશન (ક્રીમીનલ) નં.૫૯૨ સને ૧૯૯૭ના ચુકાદામાં અટકાયતી / તહોમતદારને નીચે જણાવ્યા પ્રમાણેના અધિકારો મળવા અંગેનું માર્ગદર્શન આપેલ છે.

૧. અટકાયતી થયેલ વ્યક્તિને ધરફોડ કરનાર અથવા પૂછપરછ કરનાર અધિકારી સંબંધમાં તમામ આધારભૂત વર્ણન સાથે ઓળખ આપવાની રહે છે.
૨. ધરપકડ કરનાર પોલીસ અધિકારીએ ધરપકડ યાદી તૈયાર કરી ધરપકડ કરાયેલ વ્યક્તિના કુટુંબના સભ્ય હોય તેમને તે વિસ્તારની પ્રતિષ્ઠિત વ્યક્તિ ધ્વારા પ્રમાણિત થયેલી ધરપકડ કરાયેલ વ્યક્તિની સહી સાથેની સમય અને તારીખ દર્શાવતી યાદી આપવાની રહે છે.
૩. ધરપકડ કરવામાં આવેલ વ્યક્તિને જે અટકાયતમાં રાખવામાં આવી છે તેવી જાણ તેના એક મિત્ર અથવા સંબંધી અથવા તેની જાણીતી હોય તેવી બીજી વ્યક્તિ અથવા તેના કલ્યાણમાં હિત ધરાવતી હોય તેવી વ્યક્તિને કરવાની રહે છે.
૪. ધરપકડ કરાયેલા વ્યક્તિના નજીકના મિત્ર અથવા સંબંધી બહાર રહેતા હોય ત્યારે જિલ્લામાં કાનુની સહાય તંત્ર મારફત ધરપકડ કર્યાના સમય, સ્થળ અંગેની જાણ કરવાની રહે છે. તેમજ ધરપકડ થયા બાદ ૮ થી ૧૨ કલાકની મુદતમાં સંબંધિત વિસ્તારમાં પોલીસ મથકને તાર દ્વારા તે અંગે જાણ કરવાની રહે છે.
૫. ધરપકડ કરાયેલ વ્યક્તિને તેને અટકાયત અંગેની જાણ કરવાનો હકક છે.
૬. ધરપકડ કરાયેલ વ્યક્તિના શરીર પર નાની મોટી ઇજાઓ હોય તો તે અંગે તે વિનંતિ કરે તો તે અંગેની નોંધ કરવી અને ધરપકડ કરનારને તેની નકલ તેમજ ધરપકડ કરનાર પોલીસ અધિકારીને નિરીક્ષણ કરનારે નકલ આપવી.
૭. ધરપકડ કરાયેલ વ્યક્તિની અટકાયત દરમ્યાન સંબંધિત રાજ્ય અથવા સંઘ પ્રદેશની આરોગ્ય સેવાના નિયામકે નિયુક્ત કરેલ માન્ય ડોક્ટરોની પેનલ પરના ડોક્ટરો દ્વારા ૪૮ કલાકે તબીબી તપાસ કરાવવાનો અધિકાર છે. અને આરોગ્ય સેવાના નિયામકે તમામ તહેસીલ અને જિલ્લાઓમાં આવી પેનલ તૈયાર કરવાની રહે છે.
૮. ધરપકડ થયેલા વ્યક્તિઓની યાદી દસ્તાવેજોની નકલ સાથે ઇલાકા મેજિસ્ટ્રેટના રેકર્ડ ઉપર રાખવાની રહે છે.
૯. ધરપકડ કરાયેલા વ્યક્તિ પૂછપરછ દરમ્યાન તેના વકીલને રાખવાની પરવાનગી માંગી શકે છે.
૧૦. ધરપકડ કરાયેલી વ્યક્તિને જ્યાં રાખવામાં આવ્યા હોય તે સ્થળની માહિતી ધરપકડ કર્યાના ૧૨ કલાકની અંદર પોલીસ નિયંત્રણ કક્ષ ખાતેના નોટીસ બોર્ડ ઉપર સ્પષ્ટ નજરે રહે તે રીતે રાખવાની છે. અને આ હકિકત દરેક પો.ઇન્સ. શ્રીએ ધરપકડ થયેલ અંગેની માહિતી પોલીસ કંટ્રોલરૂમને આપવાની રહે છે. અને પોલીસ કંટ્રોલ ઇન્ચાર્જ આ અંગે એક રજીસ્ટર રાખી ધરપકડ કરાયેલ વ્યક્તિ અંગેની વિગતવારની માહિતી સ્ટેટ કંટ્રોલને પુરી પાડવાની રહે છે.

હેડ કોન્સ્ટેબલ તથા તેનાથી ઉપરના દરજ્જાના પોલીસ અધિકારીને ટ્રાફિક ભંગના કેસોમાં

સ્થળ દંડ વસુલ કરવાની સત્તા દર્શાવતું પત્રક :

M.V. Act	ગુનાની ટુંકી વિગત	દંડ વસુલાતની રકમ (રૂપિયામાં)			
		દ્વિવક્રી વાહન માટે	૩ પૈડાવાળા વાહન માટે	૪ પૈડાવાળા વાહન માટે	૪ થી વધુ પૈડાવાળા વાહન

					માટે
૧૧૯ ૧૭૭	ટ્રાફિક નિશાનીઓની ભંગ કે પોલીસ અધિકારીની સુચનાનો ભંગ	૫૦	૭૫	૧૦૦	૧૦૦
૧૨૨ ૧૭૭	ભય જનક સ્થિતિમાં વાહન છોડી ચાલ્યા જવું.	૫૦	૭૫	૧૦૦	૧૦૦
૧૨૮ ૧૭૭	(૧) ત્રણ સવારી વાહન ચલાવવું	૧૫	-	-	-
૧૭૭	સેન્ટ્રલ મોટર વ્હીકલ રૂલ્સ કલમ ૫૦ (૧) માં જણાવ્યા મુજબ વાહનના રજિ. નંબર લગાવવા બાબત. (અ) નંબર પ્લેટ લગાવેલ ન હોય (બ) ખામી ભરેલી નંબર પ્લેટ લગાવી વાહન ચલાવવું.	૧૫	૨૫	૫૦	૧૦૦ ૧૦૦
૧૭૭ R- ૧૧૯(અ)	"હોર્ન" હોર્ન વગર વાહન ચલાવવું	૧૫	૨૫	૫૦	૧૦૦
R- ૧૧૯(બ)	કર્કશ અને જોરથી વાગતા વિવિધ પ્રકારની અવાજોવાળા હોર્ન સાથેનું વાહન ચલાવવું.	૧૫	૨૫	૫૦	૧૦૦
૧૧૮ ૧૭૭	થોભવાની રેખા ઓળંગવી	૧૫	૨૫	૫૦	૧૦૦
૧૭૭	પોલ્યુશન સર્ટીફિકેટ સાથે નહિ રાખવા બાબત	૫૦	૭૫	૧૦૦	૧૦૦
૧૭૮(૩)	ભારે ફરતા વાહન લઈ જવા ના પાડવા બાબત.	-	૫૦	૫૦	-
૧૮૦	અધિકાર વગરના વ્યક્તિને વાહન ચલાવવા આપવું.	૫૦	૫૦	૧૦૦	૧૦૦
૧૮૩ (૧)	વધુ ઝડપે વાહન ચલાવવું.	૫૦	૫૦	૧૦૦	૧૦૦
૧૮૪ (અ) (બ)	"ડ્રાઇવીંગ" ભયજનક ગતિએ વાહન ચલાવવું. ભયજનક રીતથી વાહન ચલાવવું.	૫૦ ૫૦	૭૫ ૭૫	૧૦૦ ૧૦૦	૨૫૦ ૨૫૦
૧૯૦ (૨)	વાતાવરણ દૂષિત થાય તેવું વાહન ચલાવવું.	૪૦૦	૪૦૦	૪૦૦	૪૦૦

ગુજરાત સરકારશ્રીના ગૃહવિભાગ ખાતાના જાહેરનામામાં અનુસાર તા.૦૫-૦૮-૧૯૯૮ થી અમલમાં આવેલા
ઓટો રિક્ષાના ભાડાના દરની વિગત.

ફ્લેગ મીટર કાર્ડ	ગુજરાત સરકારશ્રીના ગૃહખાતાના જાહેરનામા અનુસાર તા.૦૫-૦૮-૧૯૯૮ થી અમલમાં આવેલ ઓટોરિક્ષાના ભાડાના દર
૧. મીનીમમ ભાડું ૬૦ પોઇન્ટ સુધી રૂ.૪.૭૫ ૨. વેઇટીંગ ચાર્જ (અ) શરૂથી પાંચ મીનીટ રોકાણ પછીની દરેક પાંચ મીનીટ તથા ભાગ માટે રૂ.૦.૮૦ પૈસા (બ) મ્યુ. હદમાં એક કલાકથી વધુ રોકાણ કરી શકાય નહિ. મ્યુ. હદ બહાર બે કલાકથી વધુ રોકાણ થઈ શકે નહિ. ૩. રીટન દર મ્યુ. હદની બહાર કરેલી મુસાફરી માટે તેટલા ભાગના મીટર પ્રમાણે થતા ભાડા કરતા દોઢે ચાર્જ આપવાનો રહેશે. પરંતુ પાછું રીટન થવાનું હોય તો ભાડું મીટર પ્રમાણે આપવાનું રહેશે. ૪. લગેજ ચાર્જ: એકંદર ૧૫ કિલોગ્રામ સુધી કાંઈ નહિ. તેથી વધુ	ખાસ સુચના:- મીટર ચાલુ કરીએ જ પેસેન્જર લેવા. ઉચક ભાડાનો આગ્રહ ન રાખવો. મીટર ચાલુ કર્યા વગર રીક્ષા ભાડેથી ફેરવવી, તે શિક્ષાને પાત્ર બને છે. પેસેન્જર લેવાની ના પાડવી તે ગુનો છે. પ્રવાહી જનતા સાથે વિનય વિવેકથી વર્તન કરવું એ રીક્ષા ચાલક ભાઈઓની નૈતિક અને પવિત્ર ફરજ છે. ટ્રાફિકના નિયમોનું અચુક પાલન કરી સુરત શહેરની ટ્રાફિક સમસ્યા હલ કરવા સહકાર આપો..... લાઇસન્સ અથવા લાયસન્સની ઝેરોક્ષ સાથે રાખવી. તેમજ ગાડીના દસ્તાવેજો પુરાવાની ઝેરોક્ષ કોપી સાથે રાખવી. ગાડીના ટેક્ષ વિમા કમ્પ્લીટ રાખવા.

હોય તે દરેક દાગીના દીઠ ૦.૮૦ પૈસા વજન ૬૦ કિલોગ્રામથી વધારે લઈ શકાશે નહિ. લગેજ એટલે પેસેન્જર સાથેનો કોઈપણ સામાન ગુડઝ.

રાત્રી રીક્ષા ભાડું ૧૧ થી સવારના ૫ સુધી લઈ શકાશે.

મીટર બતાવશે	દિવસનું ભાડું	રાત્રીનું ભાડું	મીટર બતાવશે	દિવસનું ભાડું	રાત્રીનું ભાડું
૦.૬૦	૪.૭૫	૭.૧૦	૫.૦૦	૩૯.૯૫	૫૯.૯૦
૦.૭૦	૫.૫૫	૮.૩૫	૫.૧૦	૪૦.૭૫	૬૧.૧૫
૦.૮૦	૬.૩૫	૯.૫૦	૫.૨૦	૪૧.૫૫	૬૨.૩૦
૦.૯૦	૭.૧૫	૧૦.૭૫	૫.૩૦	૪૨.૩૫	૬૩.૫૫
૧.૦૦	૭.૯૫	૧૧.૯૦	૫.૪૦	૪૩.૧૫	૬૪.૭૦
૧.૧૦	૮.૭૫	૧૩.૧૫	૫.૫૦	૪૩.૯૫	૬૫.૯૫
૧.૨૦	૯.૫૫	૧૪.૩૦	૫.૬૦	૪૪.૭૫	૬૭.૧૦
૧.૩૦	૧૦.૩૫	૧૫.૫૫	૫.૭૦	૪૫.૧૫	૬૮.૩૫
૧.૪૦	૧૧.૧૫	૧૬.૭૦	૫.૮૦	૪૬.૩૫	૬૯.૫૦
૧.૫૦	૧૧.૯૫	૧૭.૯૫	૫.૯૦	૪૭.૧૫	૭૦.૭૫
૧.૬૦	૧૨.૭૫	૧૯.૧૦	૬.૦૦	૪૭.૯૫	૭૧.૯૦
૧.૭૦	૧૩.૫૫	૨૦.૩૫	૬.૧૦	૪૮.૭૫	૭૩.૧૫
૧.૮૦	૧૪.૩૫	૨૧.૫૦	૬.૨૦	૪૯.૫૫	૭૪.૩૦
૧.૯૦	૧૫.૧૫	૨૨.૭૫	૬.૩૦	૫૦.૩૫	૭૫.૫૫
૨.૦૦	૧૫.૯૫	૨૩.૯૦	૬.૪૦	૫૧.૧૫	૭૬.૭૦
૨.૧૦	૧૬.૭૫	૨૫.૧૫	૬.૫૦	૫૧.૯૫	૭૭.૯૫
૨.૨૦	૧૭.૫૫	૨૬.૩૦	૬.૬૦	૫૨.૭૫	૭૯.૧૦
૨.૩૦	૧૮.૩૫	૨૭.૫૫	૬.૭૦	૫૩.૫૫	૮૦.૩૫
૨.૪૦	૧૯.૧૫	૨૮.૭૦	૬.૮૦	૫૪.૩૫	૮૧.૫૦
૨.૫૦	૧૯.૭૫	૨૯.૯૫	૬.૯૦	૫૫.૧૫	૮૨.૭૫
૨.૬૦	૨૦.૭૫	૩૧.૧૦	૭.૦૦	૫૫.૯૫	૮૩.૯૦
૨.૭૦	૨૧.૫૫	૩૨.૩૫	૭.૧૦	૫૬.૭૫	૮૫.૧૫
૨.૮૦	૨૨.૩૫	૩૩.૫૦	૭.૨૦	૫૭.૫૫	૮૬.૩૦
૨.૯૦	૨૩.૧૫	૩૪.૭૫	૭.૩૦	૫૮.૩૫	૮૭.૫૫
૩.૦૦	૨૩.૯૫	૩૫.૯૦	૭.૪૦	૫૯.૧૫	૮૮.૭૦
૩.૧૦	૨૪.૭૫	૩૭.૧૫	૭.૫૦	૫૯.૯૫	૮૯.૯૫
૩.૨૦	૨૫.૫૫	૩૮.૩૦	૭.૬૦	૬૦.૭૫	૯૧.૧૦
૩.૩૦	૨૬.૩૫	૩૯.૫૫	૭.૭૦	૬૧.૫૫	૯૨.૩૫
૩.૪૦	૨૭.૧૫	૪૦.૭૦	૭.૮૦	૬૨.૩૫	૯૩.૫૦
૩.૫૦	૨૭.૯૫	૪૧.૯૫	૭.૯૦	૬૩.૧૫	૯૪.૭૫
૩.૬૦	૨૮.૭૫	૪૩.૧૦	૮.૦૦	૬૩.૯૫	૯૫.૯૦
૩.૭૦	૨૯.૫૫	૪૪.૩૫	૮.૧૦	૬૪.૭૫	૯૭.૧૫
૩.૮૦	૩૦.૩૫	૪૫.૫૦	૮.૨૦	૬૫.૫૫	૯૮.૩૦
૩.૯૦	૩૧.૧૫	૪૬.૭૫	૮.૩૦	૬૬.૩૫	૯૯.૫૫
૪.૦૦	૩૧.૯૫	૪૭.૯૦	૮.૪૦	૬૭.૧૫	૧૦૦.૭૦
૪.૧૦	૩૨.૭૫	૪૯.૧૫	૮.૫૦	૬૭.૯૫	૧૦૧.૯૫
૪.૨૦	૩૩.૫૫	૫૦.૩૦	૮.૬૦	૬૮.૭૫	૧૦૩.૧૦
૪.૩૦	૩૪.૩૫	૫૧.૫૫	૮.૭૦	૬૯.૫૫	૧૦૪.૩૫

૪.૪૦	૩૫.૧૫	૫૨.૭૦	૮.૮૦	૭૦.૩૫	૧૦૫.૫૦
૪.૫૦	૩૫.૮૫	૫૩.૮૫	૮.૮૦	૭૧.૧૫	૧૦૬.૭૫
૪.૬૦	૩૬.૭૫	૫૫.૧૦	૮.૦૦	૭૧.૮૫	૧૦૭.૮૦
૪.૭૦	૩૭.૫૫	૫૬.૩૫	૮.૧૦	૭૨.૭૫	૧૦૮.૧૫
૪.૮૦	૩૮.૩૫	૫૭.૫૦	૮.૨૦	૭૩.૫૫	૧૧૦.૩૦
૪.૯૦	૩૯.૧૫	૫૮.૭૫	૮.૩૦	૭૪.૩૫	૧૧૧.૫૫

ગુજરાત રાજ્યના વાહનોના રજીસ્ટ્રેશન માટે નક્કી કરેલ જિલ્લાના કોડ નંબર

REGISTRATION AUTHORITY	રજીસ્ટ્રીંગ અથોરિટી	CODE NO.
અમદાવાદ	AHMEDABAD	GJ-1
મહેસાણા	MAHESANA	GJ-2
રાજકોટ	RAJKOT	GJ-3
ભાવનગર	BHAVNAGAR	GJ-4
સુરત	SURAT	GJ-5
વડોદરા	VADODRA	GJ-6
નાડિયાદ	NADIAD	GJ-7
પાલનપુર	PALANPUR	GJ-8
હિમંતનગર	HIMATNAGAR	GJ-9
જામનગર	JAMNAGAR	GJ-10
જુનાગઢ	JUNAGADH	GJ-11
ભુજ	BHUJ	GJ-12
સુરેન્દ્રનગર	SURENDRANAGAR	GJ-13
અમરેલી	AMRELI	GJ-14
વલસાડ	VALSAD	GJ-15
ભરૂચ	BHARUCH	GJ-16
ગોધરા	GODHARA	GJ-17
ગાંધીનગર	GANDHINAGAR	GJ-18
બારડોલી	BARDOLI	GJ-19
દાહોદ	DAHOD	GJ-20
નવસારી	NAVSARI	GJ-21

પોલીસ કમિશ્નર કચેરીની લાયસન્સ શાખામાંથી આપવામાં આવતા પરવાના તેની પ્રક્રિયા અને ફી સંબંધી વિગતો.

નંબર	પરવાનાની વિગત	પરવાનો મેળવવા માટેનું ફોર્મ /અરજી	પરવાના અંગેની ફી / રીન્યુઅલ ફી બાબત	અરજદારે કરવાની કાર્યવાહી તથા રજુ કરવા પુરાવા / દસ્તાવેજો ની વિગત	કચેરી તરફથી કરવાની કાર્યવાહી
૧	૨	૩	૪	૫	૬
૧	દારૂખાનાની પરવાના (અ)કાયમી લાયસન્સ (બ)હંગામી લાયસન્સ	નિયત નમુના મુજબનું ફોર્મ નં. AE-૫ તથા અરજી	એક વર્ષના રૂ. ૫૦૦/-	૧. નિયત જગ્યાનો નકશો એમોનિયા પ્રિન્ટ ૪ નકલમાં (સાઇડ પ્લાન સાથે) રજુ કરવો. ૨. દુકાનની જગ્યાના માલીકી પુરાવા (દસ્તાવેજ / ભાડા કરારની નકલ) ૩. ઉંમર, રહેઠાણના પુરાવા.	૧. અરજી ફોર્મની તમામ વિગતો ચકાસણી ૨. જે તે વિસ્તારના પો.સ્ટે.ના પો.ઇન્સ. નો અભિપ્રાય. ૩. સુરત મ્યુ.કોર્પોરેશન ના ફાયર અને આરોગ્ય ખાતાનો એન.ઓ.સી. ૪. તમામ બાબતોની ચકાસણી અને

				મેડીકલ ફીટનેશ સર્ટી. બે ફોટા.	માહિતી ભેગી કર્યા બાદ યોગ્ય જણાયે નિયત નમુના ફોર્મ નં. ૨૪ માં જરૂરી પરવાનો આપવામાં આવશે. ૫. હંગામી લાયસન્સ અને કાયમી લાયસન્સ ૪૫૦ કિ.ગ્રામ ના લાયસન્સ માટે પો.કમિ.શ્રી તરફથી આપવામાં આવે છે. અને ૧૧૦૦ કિ.ગ્રામ ના લાયસન્સ માટે પો.કમિ.શ્રી તરફથી એન.ઓ.સી. આપી અને તે ચીફ કંટ્રોલર ઓફ એક્સ્પ્લોઝીવ મુંબઇ તરફથી લાયસન્સ આપવામાં આવે છે.
૨.	હથિયાર પરવાના (પસ્તો, રીવોલ્વર, ગન/રાયફલ)	નિયત નમુના અરજી ફોર્મ નમુના -૬ રૂ.૧/- ની કોર્ટ ફી સાથેની અરજી.	લાયસન્સ ફી રૂ.૧૦૦/- રીન્યુઅલ ફી રૂ.૫૦ (ફી નિયત નમુનાના ચલણમાં ભરવાની રહે છે.)	૧. જન્મ તારીખ, જન્મ સ્થળ, રહેઠાણ અંગેના પુરાવા દા.ત.શાળા છોડયાનું પ્રમાણપત્ર જન્મ નોંધણી, રેશનકાર્ડ નકલ, મતદાર યાદીની નકલ વિગેરે. ૨. અરજી તથા ફોર્મમાં દર્શાવેલ અન્ય વિગતો અંગેના પુરાવા. ૩. જે હેતુ માટે અને જે વિસ્તાર માટે હથિયાર માંગેલ હોય તે અંગેના વ્યાજબી કારણો તેમજ તે માટેના ધંધાના પુરાવા. ૪. સેલટેક્ષ, ઇન્કમેટેક્ષ ભરેલ રીટર્નની છેલ્લા પાંચ વર્ષની વિગત સાથેની નકલ. ૫.આવકનો દાખલો પાસપોર્ટ સાઇઝના બે ફોટા.	૧. અરજદારના સામાજિક મોભાની ચકાસણી ૨. હથિયારની જરૂરીયાત. ૩. પોલીસ દફતર મુજબ અરજદારનું પૂર્વવૃત્તાંત અને ચારિત્ર્ય. ૪. હથિયાર વાપરવાની તથા સાચવવાની આવડત. ૫. જરૂરી જણાય તેવી બાબતોની ચકાસણી બાદ દિન-૭૫ માં અરજીનો નિકાલ કરી નિયત નમુના મુજબના ફોર્મ નં.૩ માં પરવાનો આપવામાં આવે છે.
	૨. બ્રીચ લોડીંગ રાયફલ	ઉપર મુજબ	લાયસન્સ ૬૦ રીન્યુઅલ ૩૦	ઉપર મુજબ	ઉપર મુજબ
	૩. રીમ ફાયર કાર્ટીજનો ઉપયોગ કરતી ૨૨ બોરની રાયફલો બ્રીચ લોડીંગ સ્મુધ બોર અને રાયફલો	ઉપર મુજબ	લાયસન્સ ૪૦ રીન્યુઅલ ૨૦	ઉપર મુજબ	ઉપર મુજબ
	૪. એમ.એલ. ગન એર ગન	ઉપર મુજબ	લાયસન્સ ફી ૧૦ રીન્યુઅલ ફી ૫	ઉપર મુજબ	ઉપર મુજબ
૩.	બુકિંગ પ્રિમાઇસીસ પ્લાયસન્સ પરવાના	વિગતવારની અરજી	એક દિવસના એક બુકિંગ ઓફિસના રૂ.૮/- દરે	૧. અરજદારે સ્થળ વિસ્તારના પુરાવા. ૨. નાયબ કાર્યપાલક ઇજનેરની એન.ઓ.સી. ૩. ઇલેક્ટ્રીક ઇન્સ્પેક્ટરનું પ્રમાણપત્ર. ૪. મ્યુ. કોર્પો. આરોગ્ય ખાતાનું પ્રમાણપત્ર. ૫. જગ્યાના માલિકનો સંમતિ પત્ર. ૬. કલાકારનો સંમતિ/ સાંસ્કૃતિક પ્રમાણપત્ર (નાટક માટે) ૭. એસ.એમ.સી. હેલ્થ ચેન્સ ફાયરની એન.ઓ.સી. ૮. એસ.એમ.સી. સંસ્થા નોંધણી	અરજદારની અરજીને પુરાવા સાથે ચકાસણી કર્યા બાદ સંબંધિત વિસ્તારના પો.ઇન્સ.નો ACP, DCP મારફતે મેળવ્યા બાદ યોગ્ય જણાયેથી નિયત નમુના મુજબના ફોર્મમાં પરવાનો આપવામાં આવે છે.

				પ્રમાણપત્ર. ૯. પાર્કિંગના ફોટા	
૪.	હોટલ, ગેસ હાઉસ પરવાના.	નમુનાના ફોર્મ ભાગ-૧ મુજબ વિગતવારની અરજી	૧. હોટલ માટે વાર્ષિકરૂ.૨૭૫/- ના દરે અને વધુમાં વધુ દશ વર્ષ સુધીની મુદત માટે ભરી શકાશે. ૨. હંગામી હોટલ લાયસન્સ માટેની ફી રૂ.૨૭૫/- ૩. હોટલ, ગેસ હાઉસ લોજીંગ બોર્ડીંગ માટે રૂ.૧૦૦૦/- વાર્ષિક અને તે વધુમાં વધુ ત્રણ વર્ષ માટેની મુદત સુધી.	૧. માલિકી પુરાવો. / ભાડા કરાર ૨. જગ્યાનો પ્લાન (સાઇટ પ્લાન સાથે) ૩. અરજદાર/મેનેજરનું શારિરીક ડોક્ટરી પ્રમાણપત્ર. ૪. મ્યુ. કોર્પો.નું આરોગ્ય ખાતાનું પ્રમાણપત્ર. ૫. ગેસ્ટ હાઉસના માટે બાંધકામની મેળવેલ કોર્પોરેશન / સુડા રજા ચિઠ્ઠી /બી.યુ.સી. ૬. મ્યુ. કોર્પો.નું ખાદ્ય પ્રદાર્થનું પ્રમાણપત્ર.	જે તે વસ્તારના પો.સ્ટે. તરફથી ચકાસણી કરાવી અભિપ્રાયમેળવી ત્યારબાદ નિયત નમુના ફોર્મ નં.૨ માં યોગ્ય જણાવે પરવાનો આપવામાં આવે છે.
૫.	પેટ્રોલિયમ પરવાના.	નિયત નમુના મુજબ અરજી	-	૧. જે તે સ્થળના પ્લાન (એક્સપ્લોઝીવ ડિપાર્ટમેન્ટ મુંબઇ / નાગપુર તરફથી એપ્રુવ કરાવેલ) ૨. સ્થળ જગ્યાના માલિકી પુરાવા. ૩. જે તે પેટ્રોલિયમ કંપની ડીલર શીપની લેટરથી આપેલ આદેશની નકલ	અત્રેની કચેરી તરફથી સુરત શહેરી વિકાસ સત્તા મંડળ, કાર્યપાલક ઇજનેર, સુરત મહાનગર પાલીકાના ફાયર ખાતું તથા સંબંધિત જે તે વિસ્તારના પો.સ્ટે. તરફથી અભિપ્રાય મેળવી અત્રેથી ન.ઓ.સી. આપવાની રહે છે. અને તેની પરવાનો જે તે એક્સપ્લોઝીવ ડિપાર્ટમેન્ટ પાસેથી મેળવવાનો રહે છે.